

RUIMTELIJKE ONDERBOUWING HOOGWATERKERING DEN OEVER

HOOGHEEMRAADSCHAP HOLLANDS
NOORDERKWARTIER

17 november 2015
078429549:E - Definitief
C03011.000270.1106

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding.....	3
1.2	Beschrijving plangebied.....	3
1.2.1	Bestaande situatie Waterkering Den Oever	4
1.2.2	Gebied rond waterkering.....	8
1.3	Projectplan en vergunningen	9
1.3.1	Projectplan	9
1.3.2	Samenhang met overige vergunningen	9
1.4	Leeswijzer	10
2	Het initiatief.....	11
2.1	Doel project dijkversterking Den Oever	11
2.2	De dijkversterking	11
2.2.1	Kadeconstructie Dam 11	13
2.2.2	Verhogen en verbreden Havendijk A	13
2.2.3	Maatregelen aan de binnenzijde van Havendijk A	14
2.2.4	Bekleding	16
2.2.5	Havendijk B	16
2.3	Kruispunt Havendijk A-B.....	17
2.4	Uitbreiding Haventerrein	19
3	Bestemmingsplan & strijdige activiteiten.....	21
3.1	Vigerend bestemmingsplan.....	21
3.2	Waterstaatkundige werken en –doeleinden.....	21
3.2.1	Enkelbestemming ‘Waterstaatkundige werken’	21
3.2.2	Dubbelbestemming ‘Waterstaatsdoeleinden’	22
3.3	Verkeers- en verblijfsdoeleinden	22
3.3.1	Enkelbestemming ‘Verkeersdoeleinden’	22
3.3.2	Enkelbestemming ‘Verkeers- en verblijfsdoeleinden’	24
3.4	Water	26
3.5	Overige bestemmingen en aanduidingen	28
3.5.1	Peilschaalgebouw	28
3.5.2	Dubbelbestemming ‘Archeologisch waardevol gebied’	28
3.6	Strijdige activiteiten.....	31
3.6.1	Zeewaartse verbreding bestaande dijk	31
3.6.2	Ophogen Kruispunt Havendijk A-B	33
3.6.3	Verwijderen dam Vissershaven	35
3.7	Conclusie bestemmingsplan en strijdige activiteiten	37
4	Wettelijk- en beleidskader.....	38
4.1	Europees/internationaal beleid	38
4.2	Landelijk beleid.....	38
4.3	Provinciaal beleid	41
4.4	Gemeentelijk beleid	42
4.5	Beleid hoogheemraadschap.....	43

5 Milieu & omgeving	44
5.1 Natuur	44
5.1.1 Natuurbeschermingswet.....	44
5.1.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)	45
5.1.3 Flora- en faunawet.....	45
5.2 Bodem	45
5.2.1 Landbodem.....	46
5.2.2 Waterbodem	47
5.3 Water	47
5.3.1 Oppervlaktewater	47
5.3.2 Grondwater	48
5.4 Lucht.....	49
5.5 Geluid.....	49
5.6 Trillingen.....	49
5.7 Wegen en verkeer	50
5.7.1 Toegankelijkheid.....	50
5.7.2 Parkeren	51
5.7.3 Bereikbaarheid tijdens de uitvoering	52
5.8 Licht en schaduwwerking	53
5.9 Externe veiligheid.....	53
5.10 Archeologie.....	53
5.10.1 Bureauonderzoek.....	53
5.10.2 Conclusies	53
5.10.3 Vervolgonderzoek	54
5.11 Kabels en leidingen	56
5.12 Niet gesprongen explosieven	57
5.13 Privaatrecht (eigendom)	57
5.14 Wijze van betrekken omgeving	57
6 Financiële uitvoerbaarheid	59
7 Conclusies	60
Bijlage 1 Verbeelding Bestemmingsplan Den Oever (2006)	62
Bijlage 2 Legenda verbeelding Bestemmingsplan Den Oever (2006).....	63
Bijlage 3 Bibliografie.....	66
Colofon.....	67

1

Inleiding

1.1 AANLEIDING

Het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (hierna hoogheemraadschap) is als beheerder van de waterkering verantwoordelijk voor het waarborgen van de veiligheid van het achterland tegen overstromen en daarmee voor het in stand houden c.q. versterken van de waterkering. Vanuit deze kerntaak wordt periodiek getoetst of de primaire waterkeringen nog voldoen aan de wettelijke veiligheidsnorm. Bij de periodieke veiligheidstoetsing in 2006 (Toetsing primaire waterkeringen 2005) is gebleken dat de waterkering in Den Oever ter hoogte van de Noorder- en Vissershaven niet aan de norm voldoet. De Havendijk is over een lengte van 900 meter, tussen km 25.6 en km 26.5, onvoldoende hoog. Op basis van het resultaat van deze veiligheidstoetsing moet de dijk versterkt worden.

Gebleken is dat de voorgenomen dijkversterking op punten strijdig is met het vigerende bestemmingsplan (Bestemmingsplan Den Oever, 2006). Met de 'Omgevingsvergunning handelen in strijd met ruimtelijke regels' (art. 2.12 lid 1, sub a onder 3° Wabo) kan worden afgeweken van het bestemmingsplan. Deze ruimtelijke onderbouwing is opgesteld als bijlage bij de aanvraag voor een Omgevingsvergunning handelen in strijd met ruimtelijke regels, de vergunningaanvraag eerste fase. De vergunningaanvraag tweede fase heeft betrekking op de uitvoering van de werkzaamheden.

1.2 BESCHRIJVING PLANGEBIED

Binnen het project Hoogwaterkering Den Oever, (in het vervolg aangeduid als project dijkversterking Den Oever) wordt onderscheid gemaakt tussen het plangebied en het projectgebied.

Plangebied

Het plangebied is het gebied waarop het Projectplan betrekking heeft. Het plangebied omvat de haven van Den Oever met de Havendijk inclusief de havendammen gelegen om de Noorderhaven, Vissershaven, Voorhaven en Waddenhaven en de directe omgeving daarvan.

Projectgebied

Het projectgebied is het gebied waar daadwerkelijk de voor de versterking benodigde maatregelen (werkzaamheden) plaatsvinden. Het projectgebied omvat de Havendijk en een gedeelte van het voor de Havendijk gelegen haventerrein.

Zie Figuur 1 voor een overzicht van het plangebied en het projectgebied van de dijkversterking.

Figuur 1: Overzicht plangebied en projectgebied

1.2.1 BESTAANDE SITUATIE WATERKERING DEN OEVER

De Havendijk zorgt samen met de Waddenzeedijk en de IJsselmeerdijk voor de veiligheid van het achterland tegen overstromen vanuit de Waddenzee en het IJsselmeer. Deze dijken zijn onderdeel van het dijkkring 12, 'Wieringen'.

Op de overgang Visserijhaven – Noorderhaven bevindt zich in Havendijk A een coupure.

Deze coupure maakt deel uit van de primaire waterkering en moet eveneens aan de veiligheidsnorm tegen overstromen voldoen. Figuur 1 en Figuur 2 geven een overzicht van de huidige situatie.

Figuur 2: Huidige situatie dijk projectgebied

Havendijk A

Het aanzicht van Havendijk A wordt in de bestaande situatie bepaald door de kenmerkende dijkbekleding van gras aan de binnenzijde en van basalt aan de buitenzijde van de dijk. De kruinhoogte van de Havendijk is circa NAP +6,0 meter. Op de kruin van Havendijk A ligt een smal pad waarop gewandeld kan worden en er staan bankjes. Diverse dijktrappen over de dijk en de coupure vormen een verbinding tussen dorp en haven voor voetgangers.

Havendijk A wordt tussen de Vissershaven en de Noorderhaven onderbroken door de coupure (zie Figuur 3). De coupure is een kenmerkend element in de Havendijk met zijn betonnen vleugelmuren en houten deuren. Onder dagelijkse omstandigheden is de coupure open en daarmee een verbinding tussen het dorp Den Oever en het buitendijks gelegen haventerrein. De coupure wordt vooral gebruikt door lokaal verkeer. Enkele malen per jaar wordt bij hoogwater de coupure gesloten, waarmee dijkringgebied 12 wordt gesloten.

Figuur 3: Impressie van de coupure met viskiosk.

Aan de binnentoe grenst de Havendijk ter hoogte van de Vissershaven aan de Havenstraat. Tussen de coupure en het plein aan de Voorstraat grenst de binnentoe direct aan de tuinen van enkele woningen. Na het plein aan de Voorstraat grenst de binnentoe aan de Beursdijk en vervolgens de Oeverdijk, tot aan het kruispunt met de Havenweg. De buitentoe van de dijk ligt over het hele traject van Havendijk A in het buitendijks gelegen haventerrein. In de Vissershaven zijn direct grenzend aan de buitentoe parkeerplaatsen. In de Noorderhaven loopt een weg ('Haventerrein') over het Haventerrein langs de buitentoe tot aan de Havenweg.

Havendijk A wordt vanaf de Noorderhaven diagonaal gekruist door een weg van het haventerrein richting dorp. Deze komt uit bij het pleintje aan de Voorstraat.

Op het haventerrein is veel bedrijvigheid, met name in de scheepvaart, visserij en recreatie. Ook is in de Vissershaven de scheepsdok van Luyt Groep gevestigd. Tussen Luyt en het havenkantoor ligt in de Vissershaven de historische bruine vloot. De Noorderhaven wordt voor een groot deel gekenmerkt door de Visafslag met bijbehorende activiteiten, zoals aanleg van vissersvaartuigen, laden en lossen en het uitleggen van netten op het haventerrein. Diverse bedrijven in de Noorderhaven zijn gelieerd aan de visserij en scheepvaart, zoals Jacht- en Scheepstimmerbedrijf Schrier (aangeduid als 'Schrier'), C.I.V. Den Oever U.A. en Sandfirden Technics. Daarnaast is horeca aanwezig, zoals de viskiosk bij de coupure en restaurants Basalt en 't Wad.

Figuur 4: Bedrijven in de haven van Den Oever met links de visafslag en rechts de schepenlift van Luyt Groep

Havendijk B

Havendijk B loopt vanaf de kruising van Havendijk A en B richting Oostkade. Het talud aan de buitenzijde van de dijk is merendeels bekleed met basaltzuilen die grotendeels begroeid zijn met gras. Tussen het talud en de bestaande bedrijven ligt een weg (Oostkade). Op de kruin van de dijk bevindt zich een fietspad dat doorloopt naar de Afsluitdijk. De binnenzijde van de dijk heeft een talud van gras en grenst aan de iets hoger gelegen A7. Ter hoogte van de Oostkade is een trap van het haventerrein naar Havendijk B.

Dammen

Er liggen enkele dammen in het plangebied, te weten Havendammen 6, 11, 15 en 16. Hieronder is beschreven op welke wijze deze dammen zich verhouden tot de waterkering van Den Oever.

Havendammen 6, 15 en 16

De havendammen 6, 15 en 16 (figuur 1) zijn aangelegd als leidammen om de spuistroom vanuit de Lorentzsluizen in de Afsluitdijk weg te leiden. Deze dammen zijn in eigendom en beheer bij Rijkswaterstaat (RWS) en zijn onderdeel van de primaire waterkering Afsluitdijk (Rijkswaterstaat, legger Afsluitdijk).

De havendammen 6, 15 en 16 hebben een golfdempende werking op de Havendijk.

Dam 11

Dam 11 maakt in de bestaande situatie onderdeel uit van de primaire waterkering. Dam 11 is circa 200 meter lang en heeft een afschermende functie tegen de directe golfbelasting vanuit de Waddenzee op de Vissershaven. Dam 11 inclusief de aanlegkade van de Vissershaven en het aangrenzende haventerrein hebben daarmee een golfdempende werking op de Havendijk.

Dam 11 is aan havenzijde voornamelijk bekleed met een zetsteen van basalt. Lokaal is aan de havenzijde ook een zetsteen van betonblokken toegepast. Aan de havenzijde is in de Vissershaven een aanleg- of kadeconstructie aanwezig. Aan de zeezijde is de dam bekleed met asfalt en grenst Dam 11 aan het buitendijks gelegen schor.

Op de kruin van Dam 11 bevindt zich een windscherm. Verder zijn op Dam 11 en de aanlegkade een aantal trappen, een toiletgebouw aan havenzijde en inrichtingselementen aanwezig als banken, vuilnisbakken, lantaarnpalen en bolders.

1.2.2 GEBIED ROND WATERKERING

Wonen

De Havendijk vormt de fysieke scheiding tussen de binnendijkse woningen in Den Oever en het buitendijks gelegen haventerrein. Binnendijks van de Havendijk bevinden zich woningen afgewisseld met horeca en detailhandel. De Havendijk is een kenmerkend landschappelijk element en heeft een belangrijke functie in de beleving van de omgeving. Vanuit diverse bovenverdiepingen van de binnendijks gelegen woningen is sprake van uitzicht over de Havendijk heen.

Verkeer

Verkeer kan de Havendijk (door)kruisen via de coupure en via een drietal dijkovergangen ter hoogte van de Havenweg, de Voorstraat en de Dokweg. Voor voetgangers zijn diverse dijktrappen over de Havendijk aanwezig. Op de kruin van Havendijk B ligt een vrijliggend fietspad dat de fietsverbinding vormt tussen Den Oever en de Afsluitdijk. Zeewaarts van de Havendijk liggen de havens Noorderhaven en Vissershaven en het haventerrein. Voor de scheepvaart vindt de ontsluiting naar de Waddenzee plaats via de havenmonding van de Noorderhaven.

Economie en recreatie

De havens en het haventerrein zijn van groot belang voor de werkgelegenheid in de gemeente Hollands Kroon. Op het buitendijkse haventerrein zijn verschillende bedrijfsgebouwen gevestigd, veelal gelieerd aan de visserij en scheepvaart. De havens hebben een belangrijke economische en recreatieve functie. De havens bieden plaats aan schepen voor de beroeps- en sportvisserij en aan recreatievaartuigen. Ook bevindt zich hier een scheepsdok (reparatiedok).

Het haventerrein wordt op verschillende manieren gebruikt. Tussen Schrier en de Visafslag, wordt het door bedrijven en visserij gebruikt voor het uitspreiden en oprollen van netten en staalkabels, maar ook voor parkeren én als evenemententerrein. Ook is hier restaurant Basalt aanwezig. De Oostkade aan de Noorderhaven fungeert als aanlegkade voor voornamelijk kleine vissersvaartuigen en voor boten die recreatieve dagtochten verzorgen naar de Waddenzee. Aan de Oostkade is tevens een testlocatie van Marine Eco Analytics (MEA) gevestigd evenals de Viskoerier en Falck Nutec (op het water).

Cultuurhistorie

Aan de Vissershaven ligt, ingesloten tussen de Havendijk en Dam 11 bij km 25,6 van de Havendijk, een peilschaalgebouw uit 1919 (zie Figuur 5). Dit peilschaalgebouw, deels ingebouwd in de teen van Dam 11, is een element uit de geschiedenis van de Nederlandse waterbeheersing. Het peilschaalgebouw heeft de status van rijksmonument.

Figuur 5: Havenkade (Dam 11) gezien vanaf de Havendijk, met het peilschaalgebouw op de voorgrond

Natuur

In de nabijheid van de Havendijk liggen de Natura 2000-gebieden 'IJsselmeer' en 'Waddenzee'. Ten noordwesten van de Vissershaven (Dam 11) ligt een schor met ecologische waarden. Het schor maakt deel uit van het Natura 2000-gebied Waddenzee en heeft bijzondere zilte vegetaties. Het schor is tevens een foerageer- en rustgebied voor onder andere steltlopers en eenden. Het water rond de haven is het leefgebied van verschillende soorten vogels, zeehonden en vissen. De dammen en dijken rond de haven en omgeving zijn een uitwijkplaats voor vogels die tijdens hoogwater niet in de Waddenzee kunnen foerageren.

Kabels en leidingen

In en naast de primaire waterkering van Den Oever liggen nu diverse kabels en leidingen van nutsbedrijven, gemeente Hollands Kroon en Rijkswaterstaat. Deze zijn aangelegd ten behoeve van de op het haventerrein gelegen bedrijven, openbare voorzieningen, nautische voorzieningen en de binnendijks gelegen woningen. Het betreft kabels en leidingen ten behoeve van laag- en middenspanning, water, gas, riool en datatransport. Op diverse plaatsen kruisen kabels en leidingen Havendijk A en Havendijk B.

In het projectgebied liggen kabels en leidingen van nutsbedrijven, gemeente Hollands Kroon en Rijkswaterstaat. Daarnaast zijn bij Sandfirden Technics en C.I.V. Den Oever U.A. particuliere kabels bekend.

1.3 PROJECTPLAN EN VERGUNNINGEN

1.3.1 PROJECTPLAN

Voor de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk heeft de beheerder, in dit geval het hoogheemraadschap, een Projectplan opgesteld. Het Projectplan beschrijft (conform artikel 5.4 van de Waterwet) onder meer nut en noodzaak, de versterkingsmaatregelen, de wijze waarop de versterking wordt uitgevoerd, de eventuele nadelige effecten van de versterking en hoe die nadelige effecten worden voorkomen of verzacht.

Ter onderbouwing van het besluit van de provincie is een milieueffectrapport (MER) opgesteld, te weten het MER Hoogwaterkering Den Oever (5-6-2015; kenmerk 15.0023553). In het rapport zijn de diverse alternatieven met bijbehorende milieueffecten beschreven en is een keuze voor een voorkeursalternatief (VKA) gemaakt en onderbouwd. Er is ook een Passende Beoordeling opgesteld bij de aanvraag voor de NB-wetvergunning (5-6-2015; kenmerk 15.0023555).

1.3.2 SAMENHANG MET OVERIGE VERGUNNINGEN

Deze ruimtelijke onderbouwing is, als eerder geschreven, opgesteld als bijlage bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning 'handelen in strijd met ruimtelijke regels' voor het project dijkversterking Den Oever.

Conform paragraaf 5.2 van de Waterwet is de gecoördineerde projectprocedure van toepassing. Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland coördineren in het kader van deze projectprocedure de vergunningverlening en de ter inzagelegging van de ontwerpbesluiten. Zij brengen het (ontwerp-)Projectplan samen met het MER en de aanvragen en concept-uitvoeringsbesluiten gelijktijdig in procedure.

In de projectprocedure zullen de volgende vergunningen gecoördineerd worden meegenomen:

- Omgevingsvergunning. Deze zal gefaseerd worden aangevraagd, onderdelen:
 - Handelen in strijd met de ruimtelijke regels (1ste fase)
 - Bouwen (2^e fase)
- Natuurbeschermingswetvergunning
- Onttrekkingsbesluit voor het opheffen van de weg over de dijk tussen het haven terrein en de Voorstraat.
- Verkeersbesluit voor het beperken van de doorrijhoogte van de coupure

Naast de bovengenoemde vergunningen, zullen tijdens de uitvoering aanvullende vergunningen benodigd zijn. Op dit moment is de wijze van uitvoering nog niet tot in detail bekend. Hierdoor kan nog geen uitputtende lijst met benodigde vergunningen en meldingen worden gegeven.

1.4 LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 is een beschrijving van de dijkversterking opgenomen. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op het vigerend bestemmingsplan en de strijdige activiteiten. De toetsing aan nationaal, provinciaal en gemeentelijk beleid is beschreven in hoofdstuk 4. In hoofdstuk 5 is de voorgenomen ontwikkeling getoetst aan diverse milieuaspecten. In hoofdstuk 6 wordt nader ingegaan op de economische uitvoerbaarheid van het project en in hoofdstuk 7 zijn de conclusies opgenomen.

2

Het initiatief

2.1 DOEL PROJECT DIJKVERSTERING DEN OEVER

Doel van het project Dijkversterking Den Oever is een integraal versterkte waterkering, die voor een periode van 50 jaar voldoet aan de huidige in de Waterwet vastgestelde veiligheidsnorm. De in de waterkering aanwezige constructies worden in principe voor een periode van 100 jaar ontworpen.

De opgave voor het project dijkversterking Den Oever, omvat:

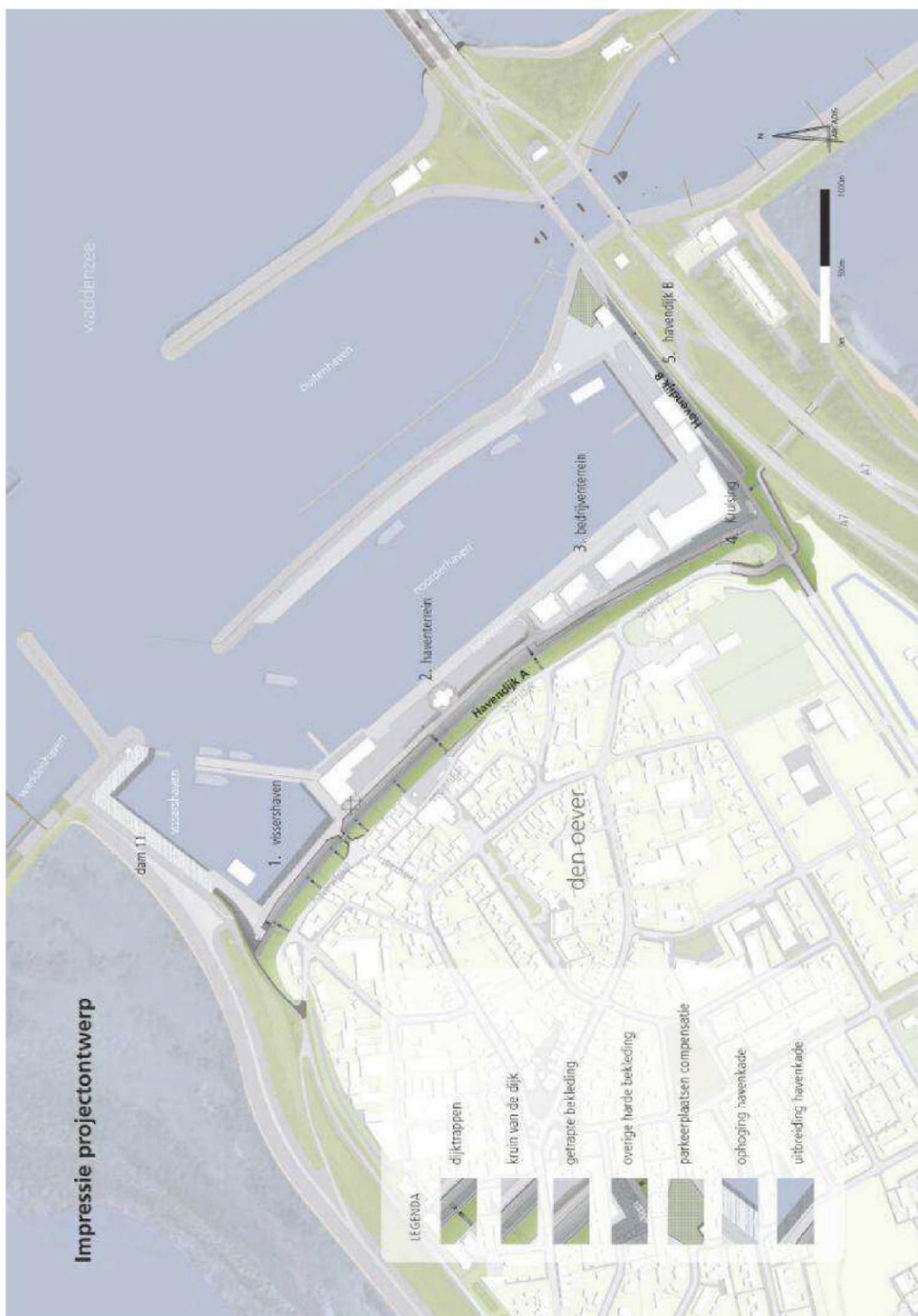
- Het integraal versterken en daarmee het verhogen en verbreden van de Havendijk over een lengte van 900 m, tussen km 25.6 en km 26.5.
- Het gelijktijdig met de maatregelen voor een veilige waterkering waar mogelijk behouden van bestaande gebruiksmogelijkheden en beleving van de dijk. Daar, waar bestaande gebruiksmogelijkheden en beleving van de dijk niet behouden kunnen worden in de huidige vorm, worden maatregelen gerealiseerd voor ruimtelijke inpassing of mitigatie.

Sober, robuust en doelmatig

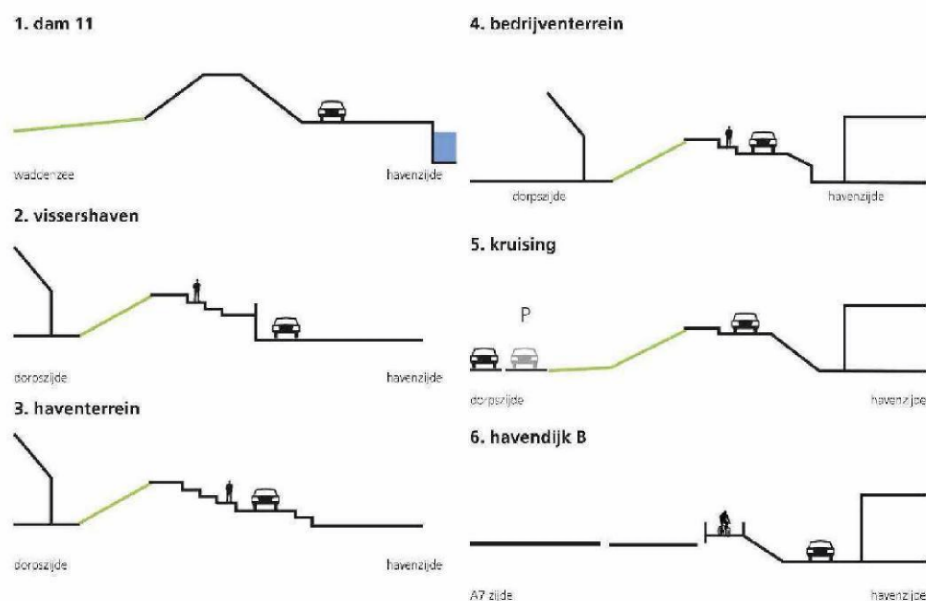
De versterking wordt gefinancierd vanuit het landelijk tweede Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP-2). Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu stelt de criteria 'sober, robuust en doelmatig' als randvoorwaarden voor de financiering van de versterking.

2.2 DE DIJKVERSTERING

In de volgende paragrafen is een globale beschrijving opgenomen van de voorgenomen dijkversterking. Hierbij komen achtereenvolgens Dam 11, Havendijk A en Havendijk B aan de orde. In Figuur 6 is een overzicht van de dijkversterking opgenomen met vier principeprofielen. Voor een meer uitgebreide beschrijving van het projectontwerp, wordt verwezen naar het Projectplan.

Impressie principeprofielen

Figuur 6: Overview van de dijkversterking met dwarsdoorsneden van principeprofielen

2.2.1 KADECONSTRUCTIE DAM 11

Dam 11 is onderdeel van de primaire waterkering. Dit heeft tot gevolg dat de standzekerheid van Dam 11 moet zijn geborgd onder ontwerpomstandigheden (met een overschrijdingskans van 1/4.000 per jaar). Om Dam 11 aan de eisen vanuit waterveiligheid te laten voldoen worden geen werkzaamheden verricht aan de dam, maar wordt langs Dam 11 een nieuwe kadeconstructie gerealiseerd. Vanwege de uitvoerbaarheid wordt de kade hier op 1 meter afstand van de huidige kade gerealiseerd. Deze maatregel wordt gecombineerd met de compensatie van haventerrein (zie paragraaf 2.4).

2.2.2 VERHOGEN EN VERBREDEN HAVENDIJK A

De bestaande waterkering, de Havendijk gelegen tussen Dam 11 en Havendijk B wordt verhoogd en verbreed door het (buitenwaarts) verhogen van de kruin en het aanleggen van een buitenberm van grond tegen de buitenzijde van Havendijk A. Deze verhoging en verbreding van de Havendijk leidt tot een maximale zeewaartse verplaatsing van de buitenteen van circa 14,5 meter, conform het vastgestelde VKA in het MER. De verhoging van de kruin ten opzichte van de bestaande Havendijk bedraagt maximaal 1,5 meter.

Op de kruin komt over de gehele lengte van Havendijk A een verhard pad met een minimale breedte van 3 meter, zodat de dijk toegankelijk is voor een onderhoudsvoertuig. Aangezien het onderhoudsvoertuig niet kan keren op het pad, moet het een doorlopend pad zijn. De consequentie hiervan is dat er een brug over de coupure komt. Het onderhoudspad is zowel vanaf de Dokweg als de Havenweg toegankelijk voor een onderhoudsvoertuig. Het pad is tevens te benutten als doorgaand wandelpad over de dijk.

Tussen de Visafslag en Basalt gaat de rijweg richting kruispunt Havendijk A-B over in de berm van de dijk. Deze bermweg loopt vanaf het haventerrein op richting Basalt. Daarna loopt de weg weer af richting een afrit naar het haventerrein ter hoogte van Schrier. Vanaf Schrier loopt de bermweg verder omhoog en komt bij het kruispunt Havendijk A-B uit op de kruin van de dijk. In figuur 5-4 is het verloop van de bermweg weergegeven.

De buitenberm en de getrapte bekleding op het buitentalud beperken de golfoploop tegen de Havendijk, waardoor de verhoging van de bestaande Havendijk wordt beperkt. De aanleg van de buitenberm en het verhogen van de kruin leidt, zoals gezegd, tot een toename van het ruimtebeslag van de bestaande waterkering op het haventerrein. Om dit ruimtebeslag te beperken, wordt op het haventerrein van de Visserhaven en Noorderhaven een keerwand aangebracht aan de buitenzijde van de dijk. De buitenberm en de keerwand zorgen samen voor de buitenwaartse stabiliteit van de waterkering.

Bovengenoemde keerwand komt boven het maaiveld van het haventerrein uit. In lijn met de wensen van de Adviesgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van de diverse belangengroepen in Den Oever en gemeente Hollands Kroon wordt een voormetseling van basalt tegen de keerwand aangebracht. Gekozen is voor een basalten voormetseling, omdat deze goed aansluit op het huidige aanzicht van de buitenzijde van de dijk. Vanuit waterveiligheid heeft deze voormetseling geen functie. Dagelijks beheer en onderhoud van deze voormetseling ligt daarom bij de gemeente.

2.2.3 MAATREGELEN AAN DE BINNENZIJDE VAN HAVENDIJK A

Voor het waarborgen van de binnenwaartse stabiliteit van Havendijk A, wordt het binnentalud verflauwd en wordt over de gehele lengte (met uitzondering van het kruispunt met de Havenweg) ter hoogte van de binnenteen een verticale constructie met een maximale diepte van 20 m aangebracht. Deze verticale constructie wordt niet verder landinwaarts geplaatst dan de huidige binnenteen, maar een verplaatsing richting kruin is wel toegestaan. De locatie van de huidige binnenteen blijft dus gehandhaafd, met uitzondering van twee locaties. De ene locatie is ter hoogte van de kruising van Havendijk A met Havendijk B. Daar verschuift de binnenteen, als gevolg van de inpassing van het kruispunt, binnenwaarts. De andere locatie is ter plaatse van de toegangsweg van de Voorstraat diagonaal over de Havendijk naar het haventerrein. Met het verwijderen van deze toegangsweg wordt de binnenteen vloeiend doorgetrokken.

Figuur 7: Impressie binnentalud met gras en dijktrappen

De verticale constructie kan, voor het merendeel van het traject, onder het maaiveld worden aangebracht en is na uitvoering dan niet meer zichtbaar. Vanaf ongeveer de Beursdijk 16 tot iets voorbij Oeverdijk 10 steekt deze verticale constructie dan maximaal 0,7 meter boven het maaiveld uit. Bij deze trajecten wordt tegen het zichtbare deel van de verticale constructie een voormetseling aangebracht.

Over een beperkte lengte van Havendijk A, bevinden zich aan de binnenzijde panden met een kelder of kruipruimte. De aanwezigheid van kelders aan de binnenzijde van de dijk heeft een negatieve invloed op piping¹. Het probleem met piping kan, net zoals het stabiliteitsprobleem, worden opgelost door de plaatsing van een verticale constructie ter hoogte van de binnenteen van de dijk. Nabij het kruispunt met Havendijk B kan de verticale constructie ter hoogte van de binnenteen achterwege blijven, omdat deze voor de stabiliteit niet benodigd is. Op het binnentalud is een kleibekleding voorzien met een minimale dikte van 1,0 meter in combinatie met een kleikist in de binnenteen. Om het groene uiterlijk van het binnentalud te behouden, wordt de kleibekleding ingezaaid met gras.

Om het effect van de verticale constructie in de binnenteen op de grondwaterstand (met name binnendijks) te kunnen bepalen, is een analyse gemaakt van de waterhuishoudkundige situatie ter plekke. Het grondwater zal als gevolg van de verticale constructie niet stijgen. De verwachting is dat de dijkversterking een neutraal effect zal hebben op de grondwaterstanden, maar daling van grondwaterstand is op dit moment niet uit te sluiten. Er zijn diverse maatregelen die het effect van de verticale constructie op de grondwaterstand beperken. Om vast te kunnen stellen of maatregelen

¹ Bij piping bezwijkt de waterkering, doordat zand onder de waterkering wordt weggespoeld door kwelwater onder de waterkering door. Deze kwel ontstaat door het drukverschil van het hoge zeewater en het grondwater binnendijks.

noodzakelijk zijn zal, vooruitlopend op, tijdens en na realisatie van de versterking, de grondwaterstand worden gemonitord. Indien op basis van de monitoringsresultaten blijkt dat effecten op de grondwaterstand substantieel zijn, zullen aanvullende maatregelen worden getroffen.

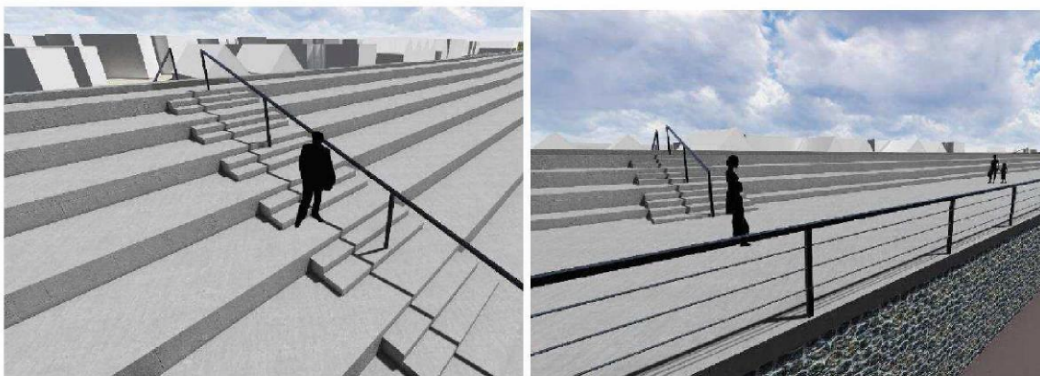
2.2.4 BEKLEDING

Binnentalud en kruin

Onder maatgevende omstandigheden slaan de golven op en over Havendijk A. Om erosie tijdens ontwerpomstandigheden te voorkomen, wordt het binnentalud van de dijk voorzien van een erosiebestendige en voldoende dikke kleilaag en een grasmat. De verharding van het pad op de kruin wordt erosiebestendig uitgevoerd.

Getrapte bekleding buitentalud

Op het buitentalud van Havendijk A wordt een nieuwe bekleding aangebracht in de vorm van 'traptreden'. Deze getrapte bekleding beperkt de golfoploop tegen de Havendijk, waardoor de verhoging van de bestaande Havendijk wordt beperkt. De toe te passen traptreden hebben een hoogte van 0,46 m. De trapbreedte kan variëren en volgt uit de taludhelling. Naast een waterkerende functie kan deze getrapte bekleding een recreatieve functie hebben.

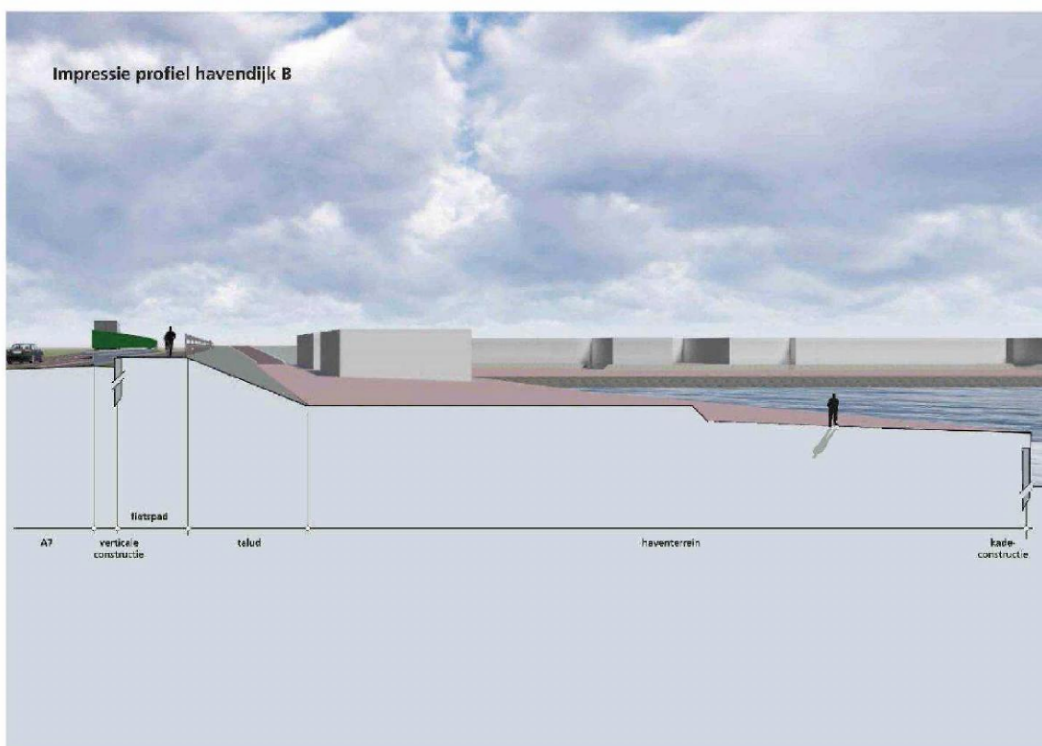
Figuur 8: Impressie buitenzijde met getrapte bekleding en berm

Erosiebestendige strook

Waar in de teen van de nieuwe waterkering een keerwand is gesitueerd, wordt een erosiebestendige strook met een breedte van 6 m aangebracht. In situaties met hoogwater en golfslag op het haventerrein voorkomt deze strook uitspoeling van het haventerrein met als gevolg een instabiele waterkering. Waar de getrapte bekleding tot op het haventerrein doorloopt, wordt een teenconstructie aangelegd om een goede stabiliteit te waarborgen.

2.2.5 HAVENDIJK B

De versterking bij Havendijk B bestaat uit een beperkte verhoging van de kruin tot maximaal 0,8 meter (maximale eindhoogte NAP + 6,8 meter) en daar waar nodig een verflauwing van het buitentalud. Met de verhoging van de Havendijk B wordt op het buitentalud, vanaf de kruin tot de bestaande harde steenbekleding, een nieuwe strook verharde bekleding aangelegd (zie Figuur 9).

Figuur 9: Situatietekening Havendijk B

2.3 KRUISPUNT HAVENDIJK A-B

Op het kruispunt Havendijk A-B, zijn enkele specifieke maatregelen voorzien. Het hele kruispunt wordt op één en dezelfde hoogte aangelegd. De kruin van de dijk ter plaatse van het kruispunt wordt in de eindsituatie maximaal 1,5 meter hoger dan in de huidige situatie (met een maximale eindhoogte van NAP + 7,4 meter). Voor een goede verkeerskundige inpassing wordt het hele kruispunt opgehoogd en gaat deze als kruin fungeren. Hier vindt een ophoging plaats van circa 3 m (zijnde het verschil tussen de huidige en de nieuwe hoogte). (zie Figuur 10).

Er is geen verticale constructie benodigd voor de stabiliteit aan de binnenzijde. Ter voorkoming van piping wordt een kleikist aangelegd in de binnenteen en komt er een kwelscherm in de kruin. Het kwelscherm wordt ter plaatse van de kruising doorgezet naar de binnenteen van Havendijk B en loopt daar langs het fietspad door tot vlak voorbij de fietstunnel onder de A7.

Op het buitentalud bij Havendijk B komt, boven de bestaande harde steenbekleding, een nieuwe strook erosiebestendige harde bekleding. De functie van deze bekleding is een beperking van de golfploop tegen de Havendijk, waardoor de verhoging van de bestaande Havendijk kan worden beperkt.

Toe- en afritten

Aansluitingen met bestaande wegen worden met de dijkverhoging meegenomen. Dit betreft de kruispunten met 'Oeverdijk' en 'Havenweg' en de aansluitingen voor fietsers met de tunnel onder de A7 en het fietspad richting de Afsluitdijk.

Havenweg, Haventerrein en Oeverdijk

Als gevolg van de kruinverhoging worden de toegangswegen van de Havenweg en Oeverdijk naar de kruin aangepast. De bestaande hellingen van de wegen blijven in principe gehandhaafd. De weg tussen de kruin en het haventerrein langs Havendijk B wordt ook verhoogd. Om de parkeerplaatsen ter hoogte van Sandfirden te kunnen behouden, wordt de helling van deze afrit naar het haventerrein wel aangepast.

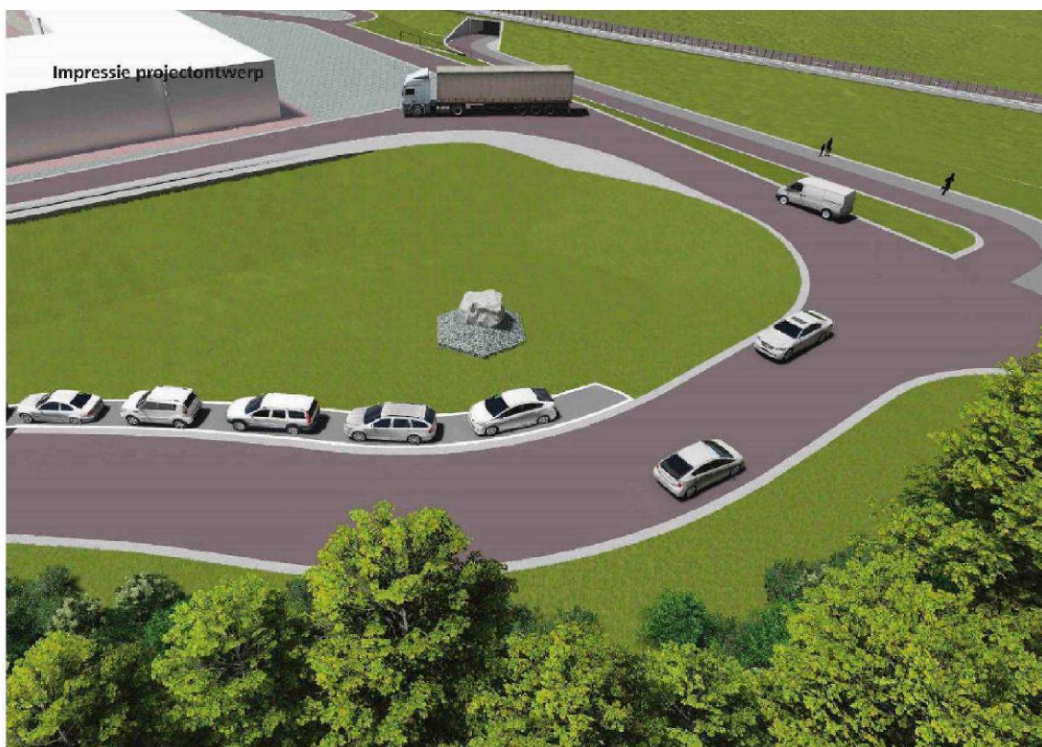
Fietspad richting fietstunnel

De verhoging van het kruispunt heeft ook effect op het fietspad richting de fietstunnel onder de Rijksweg A7. Dit fietspad wordt dichterbij de dijk geplaatst. Bij de fietstunnel is geen plaats voor een dergelijke verschuiving van het fietspad. Om het fietspad in te passen wordt het binnentalud door een keerwand opgesloten die gedeeltelijk zichtbaar is boven maaiveld. Tegen het zichtbare deel van deze keerwand wordt een bekleding geplaatst.

Door het ophogen van het kruispunt verschuift de aansluiting van het fietspad op de Havenweg naar het kruispunt met de Oeverdijk. Als wens van de gemeente Hollands Kroon wordt er een voetgangerstrap gerealiseerd tussen de fietstunnel en Havendijk B, dit betreft een zogenaamde meekoppelkans. De voetgangerstrap zal worden voorzien van een fietsgoot.

Aansluiting fietspad richting de Afsluitdijk

De voorgenomen versterking van Havendijk B leidt tot een verhoging van het fietspad naar de Afsluitdijk. Dit fietspad wordt ook door Rijkswaterstaat gebruikt voor het onderhoud van de Afsluitdijk. Binnen het ontwerp voor de dijkversterking wordt dit fietspad teruggebracht en verkeerskundig ingepast.

Figuur 10: Impressie kruispunt Havendijk A-B

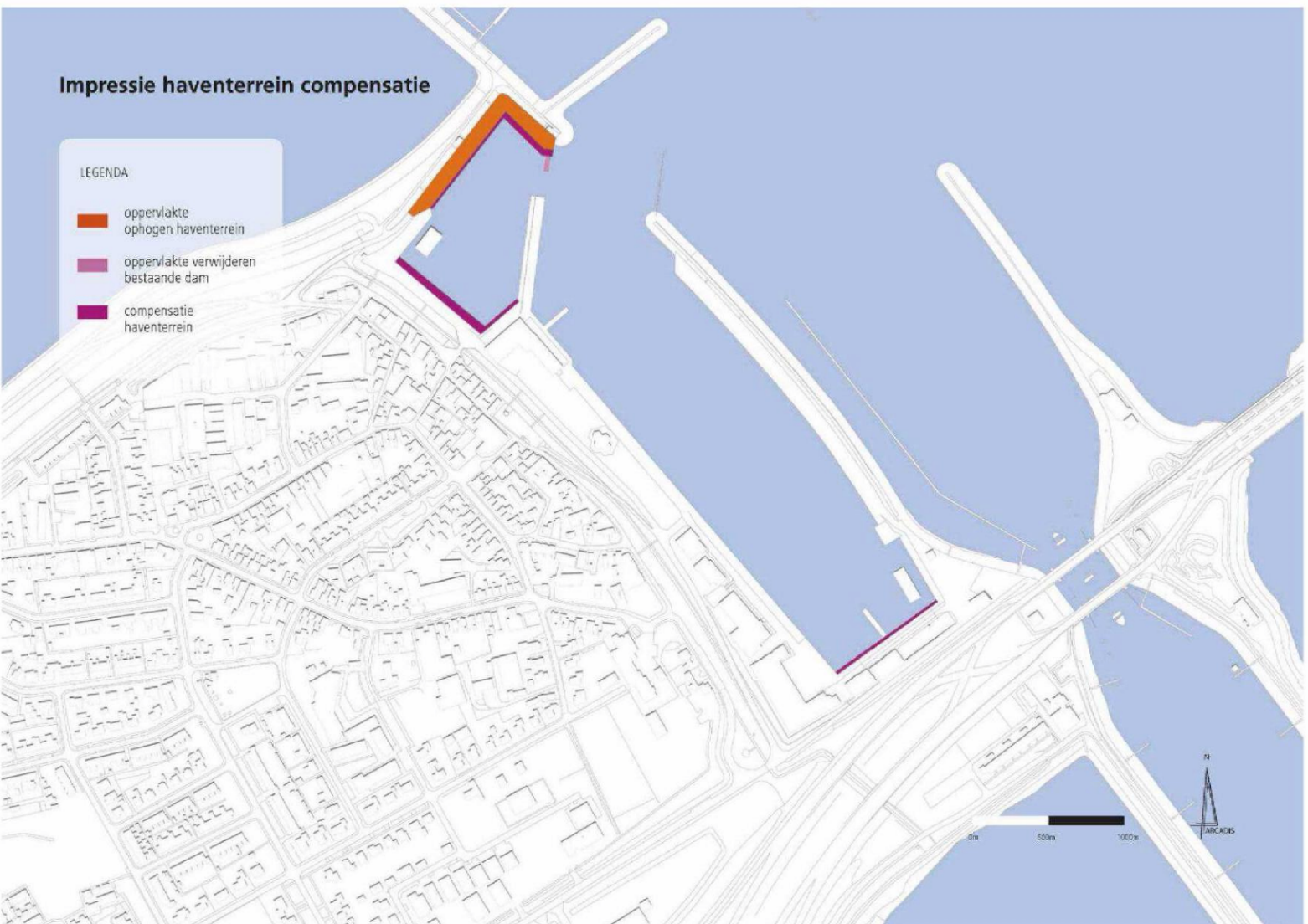
2.4 UITBREIDING HAVENTERREIN

Als gevolg van het verbreden van de bestaande Havendijk gaat een deel van het nu in gebruik zijnde haventerrein (onder andere parkeerplaatsen en werkruimte voor de vissers) verloren. Het hoogheemraadschap heeft overeenstemming bereikt met de Industriegroep (bedrijven op het haventerrein), Visserij, de Adviesgroep en de gemeente Hollands Kroon over de wijze van compensatie van het verlies aan haventerrein. Uitgangspunt voor de versterking is het handhaven van de bestaande functies (parkeren, netten uitrollen, evenementen, aanmeren e.a.) van het haventerrein. Het verlies aan haventerrein wordt binnen de grenzen van het projectgebied functioneel gecompenseerd. Inzet is een werkbare haven waar alle gebruiksfuncties een plek krijgen. Belangrijk punt van aandacht daarbij is de balans tussen haventerrein en bruikbaar wateroppervlak: als de haven te klein wordt, is er te weinig manoeuvreerruimte voor de schepen. Er moet echter wel voldoende ruimte op het haventerrein blijven voor bovengenoemde functies. Onderdeel van de versterkingsoplossing in Den Oever is de vervanging van een aantal kadeconstructies. De vervanging van de bestaande kadeconstructies kan op een aantal plaatsen worden gecombineerd met compensatie van haventerrein.

De compensatie van bestaande functies van het haventerrein vindt plaats door de volgende maatregelen:

- **Vissershaven:**
 - Het verwijderen van de dam bij de ingang van de Vissershaven om de manoeuvreerruimte van schepen te vergroten.
 - Het vernieuwen, uitbreiden met 5 meter en ophogen van de kade en het haventerrein ter hoogte van het havenkantoor, haaks op Dam 11 om de bruikbaarheid van dit terrein te vergroten.
 - De nieuwe kadeconstructie parallel aan Dam 11 op 1 meter van de huidige kade te plaatsen.
 - Het ophogen van de nieuwe kade en het haventerrein parallel aan Dam 11 met 0,4 meter, met als doel de wateroverlast te verkleinen en daarmee de bruikbaarheid van dit terrein te vergroten.
 - De nieuwe kadeconstructie in de Vissershaven parallel aan Havendijk A ter hoogte van de coupure op een afstand van maximaal 6 meter van de huidige kade te plaatsen, zodat de huidige functies van het haventerrein gehandhaafd blijven.
- **Noorderhaven:** de nieuwe kade parallel aan Havendijk B op 1 meter van de huidige kade te plaatsen.

Na realisatie wordt het toegevoegde haventerrein voorzien van een verharding. Zie Figuur 11 voor een overzicht van de locaties compensatie haventerrein.

Figuur Compensatie I haventerrein

3

Bestemmingsplan & strijdige activiteiten

3.1 VIGEREND BESTEMMINGSPLAN

Het plangebied valt in zijn geheel binnen de plangrens van “Bestemmingsplan Den Oever”. Dit bestemmingsplan is vastgesteld op 14-12-2006. In Bijlage 1 is een uitsnede uit de plankaart van het bestemmingsplan opgenomen.

In het plangebied gelden de volgende enkelbestemmingen:

- Waterstaatkundige werken (WAW).
- Bedrijfsdoeleinden (B).
- Verkeersdoeleinden (V).
- Verkeers- en verblijfsdoeleinden (VV).
- Water (WA).

Daarnaast gelden de volgende (relevante) dubbelbestemmingen en aanduidingen:

- Waterstaatsdoeleinden.
- Haven toegestaan.
- Archeologisch waardevol gebied.

De dijkversterking bestaat planologisch gezien uit het uitbreiden van de dijk, het haventerrein en een verplaatsing van de weg over de dijk. Binnen het vigerende bestemmingsplan is er voor de bestaande dijk een enkelbestemming (Waterstaatkundige werken) en een dubbelbestemming (Waterstaatsdoeleinden) opgenomen. Voor de wegen zijn twee typen enkelbestemmingen opgenomen (Verkeersdoeleinden en Verkeers- en verblijfsdoeleinden). In paragrafen 3.2 t/m 3.5 wordt ingegaan op deze bestemmingen en waarom de dijkversterking binnen deze vigerende bestemmingen past. Op de plaatsen waar de dijkversterking niet binnen deze vigerende bestemmingen past is de dijkversterking strijdig met het bestemmingsplan. Dit is beschreven in paragraaf 3.6.

3.2 WATERSTAATKUNDIGE WERKEN EN –DOELEINDEN

3.2.1 ENKELBESTEMMING ‘WATERSTAATKUNDIGE WERKEN’

In de voorschriften bij het Bestemmingsplan Den Oever (2006) is de enkelbestemming Waterstaatkundige werken beschreven in artikel 13. De enkelbestemming is hoofdzakelijk bestemd voor een waterkering. Er zijn bouwvoorschriften voor de dijk opgenomen. Daarnaast is, onder lid f, aangegeven dat de gronden die zijn aangewezen als “waterstaatkundige werken” in mindere mate bestemd zijn voor wegen en verhardingen.

De voorgenomen versterking van de waterkering Den Oever is voor een groot deel gelegen binnen de enkelbestemming 'Waterstaatkundige werken'. De uitbreiding van de dijk in de Vissershaven valt geheel binnen deze bestemming. De dijkversterking en bijbehorende wegen passen hiermee binnen de vigerende enkelbestemming "waterstaatkundige werken". In de Vissershaven wordt ook een deel van de dam verwijderd. Hier maakt de dam plaats voor water. Dit is een strijdigheid met de enkelbestemming "waterstaatkundige werken". Deze strijdigheid wordt nader besproken in paragraaf 3.6.3.

3.2.2 DUBBELBESTEMMING 'WATERSTAATSDOELEINDEN'

In de voorschriften bij het Bestemmingsplan Den Oever (2006) is deze dubbelbestemming beschreven in artikel 17. Hierin is onder lid a opgenomen dat gronden met de dubbelbestemming Waterstaatsdoeleinden – naast hun enkelbestemming – bestemd zijn voor waterkerende werken, waaronder kaden en dijken. Daarnaast is opgenomen dat deze dubbelbestemming primair geldt ten opzichte van de overige aan deze gronden toegekende bestemmingen. De dubbelbestemming "Waterstaatsdoeleinden" gaat bijvoorbeeld voor de enkelbestemming 'Bedrijfsdoeleinden' en 'Gemengde doeleinden'.

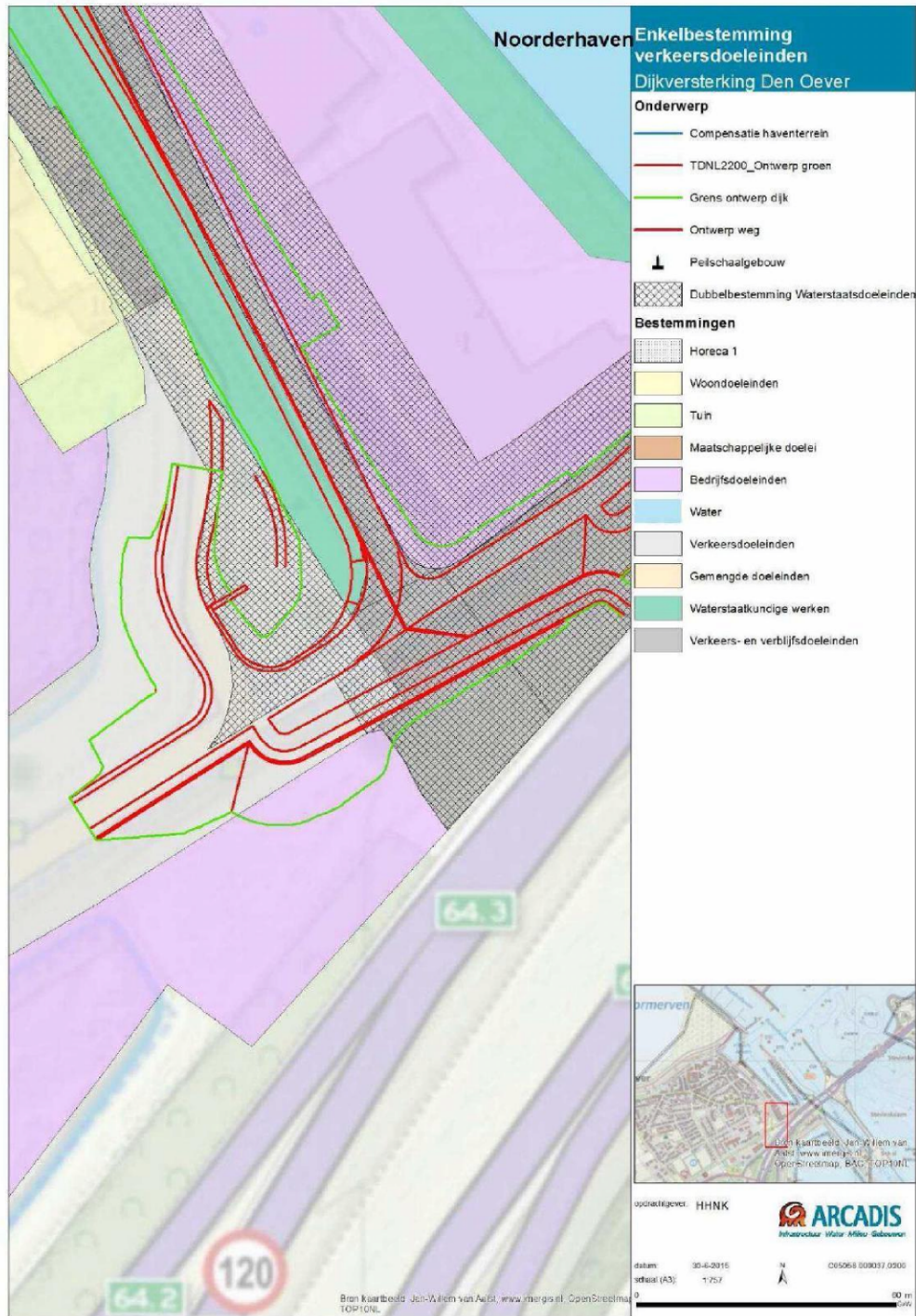
Voor het deel van de dijkversterking dat binnen deze dubbelbestemming valt is om die reden geen sprake van strijdigheid met de ruimtelijke regels. Wel zal gemeente Hollands Kroon bij de eerstvolgende herziening van het bestemmingsplan de (basis)bestemming wijzigen in "waterstaatkundige werken", zodat de dijk in de toekomst ruimtelijk beter is gewaarborgd.

3.3 VERKEERS- EN VERBLIJFSDOELEINDEN

3.3.1 ENKELBESTEMMING 'VERKEERSDOELEINDEN'

De kruising tussen de wegen Haventerrein en Oeverdijk is aangegeven met de enkelbestemming 'Verkeersdoeleinden'. In de voorschriften bij het Bestemmingsplan Den Oever (2006) is deze enkelbestemming beschreven in artikel 11. Hierin is in lid a en b opgenomen dat deze enkelbestemming bedoeld is voor wegen, straten en voet- en fietspaden.

In de toekomstige situatie worden de wegen op de kruising tussen de wegen Haventerrein en Oeverdijk binnen de bestemming verkeersdoeleinden aangelegd (zie rode lijnen in Figuur 11). De verlegging is daarmee niet strijdig met het vigerende bestemmingsplan. De wegen worden wel verhoogd aangelegd. Deze verhoging maakt onderdeel uit van de dijkversterking, waardoor deze gronden ook onderdeel worden van de waterstaatwerken. Hier geldt echter geen dubbelbestemming 'Waterstaatswerken' waardoor deze ontwikkeling strijdig is met het vigerende bestemmingsplan. De strijdigheid wordt nader besproken in paragraaf 3.6.2.

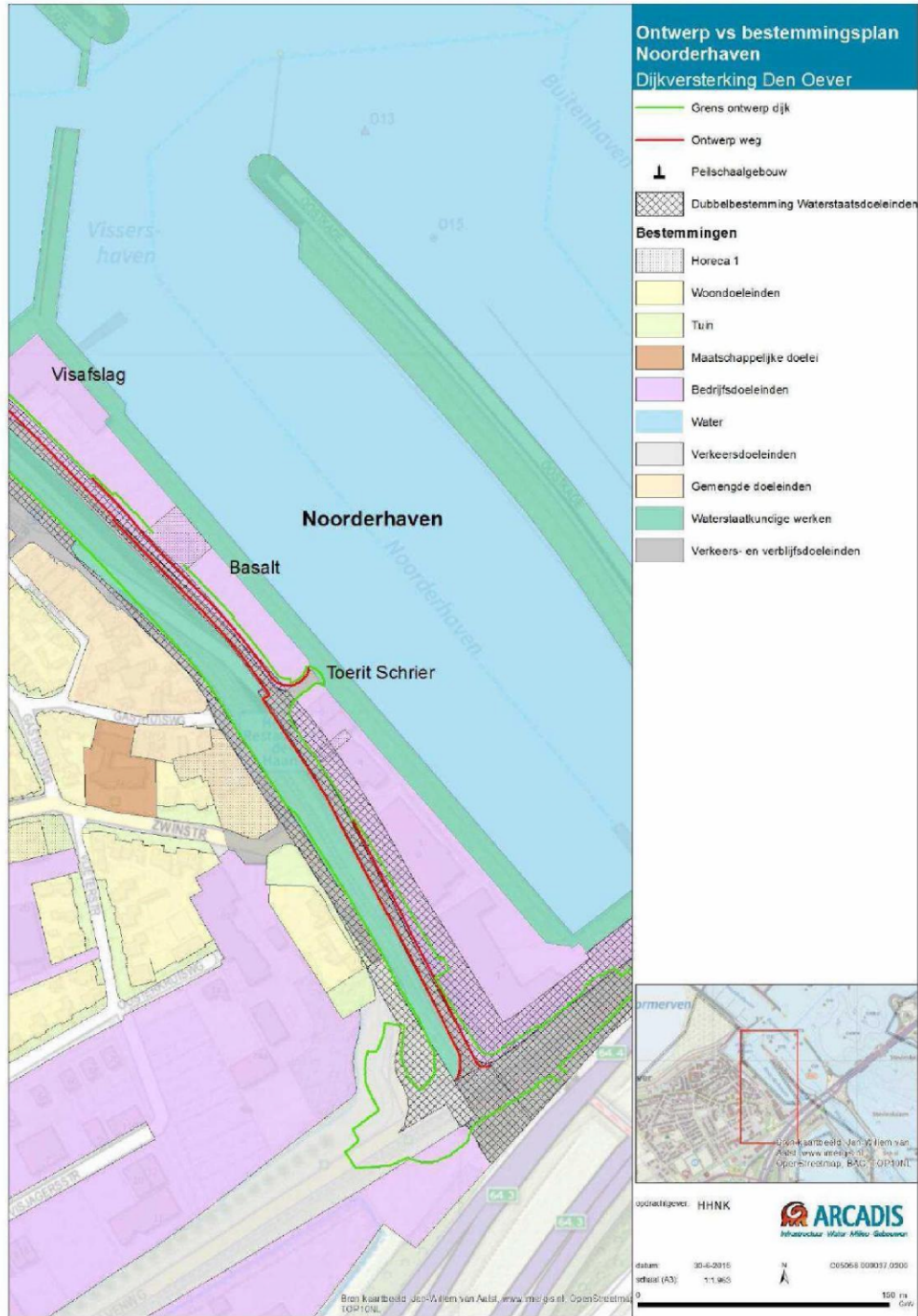

Figuur 11: Verhoging kruising Haventerrein en Oeverdijk binnen het vigerende bestemmingsplan. De grens van de verhoging is met de groene lijn weergegeven. Het ontwerp van de wegen (incl. talud, stoep, fietspad) is in rood aangegeven.

3.3.2 ENKELBESTEMMING 'VERKEERS- EN VERBLIJFSDOELEINDEN'

De huidige weg over Havendijk A (Haventerrein) is in het bestemmingsplan aangegeven met de enkelbestemming 'Verkeers- en Verblifsdoeleinden'. In de voorschriften bij het Bestemmingsplan Den Oever (2006) is deze enkelbestemming beschreven in artikel 12. Hierin is opgenomen dat deze enkelbestemming bedoeld is voor woonstraten en voet- en fietspaden.

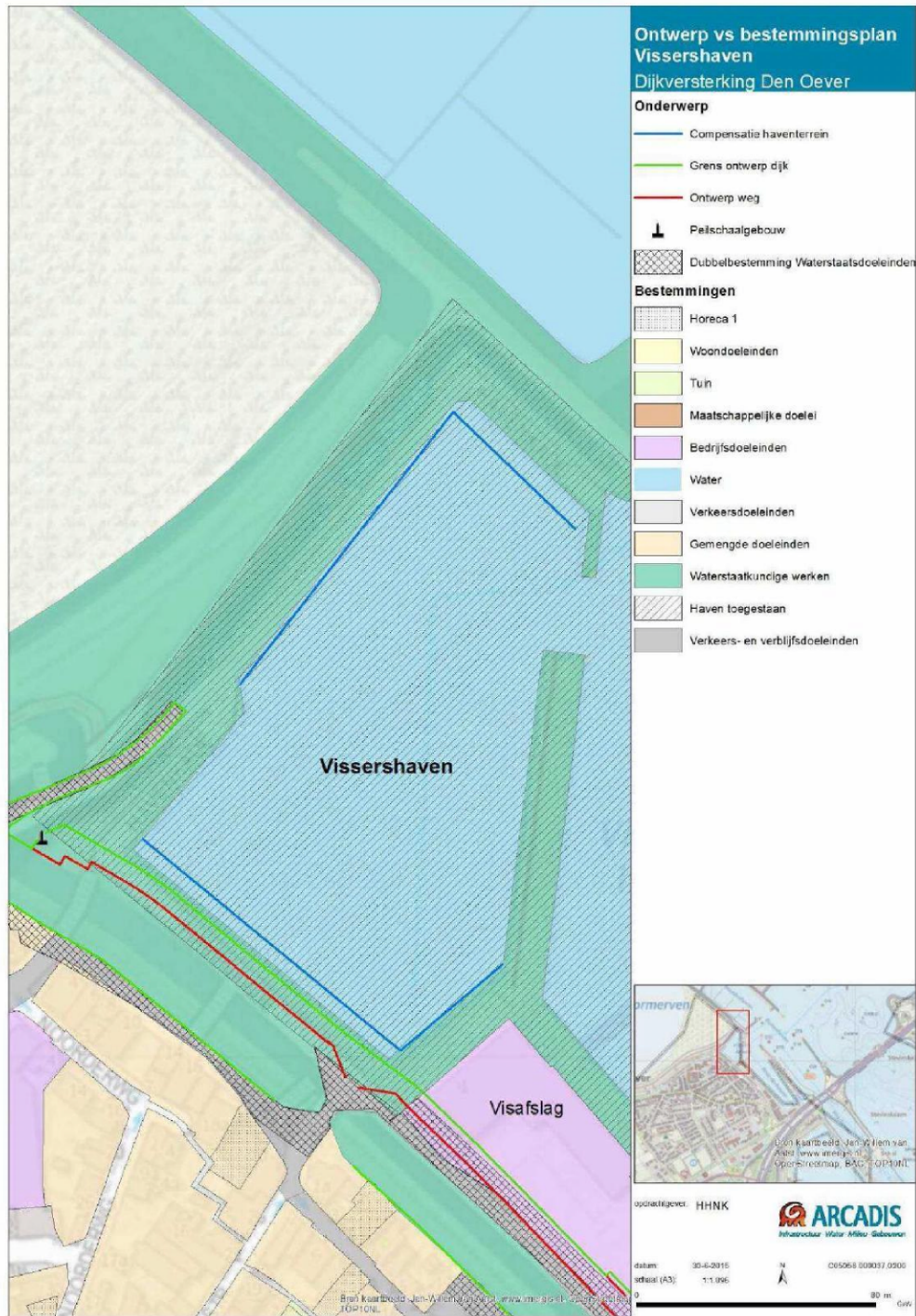
Het grootste gedeelte van de wegen blijft in de toekomstige situatie op dezelfde locatie liggen als in de huidige situatie. Tussen visrestaurant Basalt en de toerit nabij Schrier wordt de weg echter richting het noordoosten verplaatst (zie Figuur 12). In hoeverre dit strijdig is met het vigerende bestemmingsplan is beschreven in paragraaf 3.6.1.

Figuur 12: Ontwerp dijkversterking binnen het vigerende bestemmingsplan bij de Noorderhaven. De grens van het ontwerp is met groen weergegeven. De grens van de weg is met rood aangegeven. De dubbelbestemming 'waterstaatsdoeleinden' is met gekartelde arcering aangegeven.

3.4 WATER

Door de verbreding van de dijk (zie paragraaf 2.2.2) treedt functieverlies op de in de haven. Het gaat om kade die bijvoorbeeld door vissers wordt gebruikt voor het uitrollen van hun netten en om functies als parkeervoorzieningen. Ter compensatie wordt op enkele locaties het haventerrein zeewaarts uitgebreid om extra haventerrein voor deze functies te creëren (zie Figuur 13). Bij deze compensatie wordt een balans gezocht tussen de functies van het haventerrein en van het havenbekken. De compensatie is beschreven in paragraaf 2.4.

Figuur 13: Uitbreiding dijk (groene lijn) en compensatie van kades (blauwe lijn) in Vissershaven binnen huidige Bestemmingsplan Den Oever (2006)

Op de gronden waar de uitbreiding van het haventerrein plaatsvindt, ligt voor een deel de enkelbestemming 'water' met aanduiding 'haven toegestaan'. In de voorschriften bij het Bestemmingsplan Den Oever (2006) is deze enkelbestemming met aanduiding beschreven in artikel 15. Hierin is onder lid b opgenomen dat de enkelbestemming bestemd is voor een haven ten behoeve van aanleggelegenheden voor de scheepvaart en laad- en losvoorzieningen in het geval de gronden op de plankaart zijn aangeduid met "haven toegestaan".

Op alle plekken waar de haven wordt uitgebreid naar het water geldt op de enkelbestemming water de aanduiding 'haven toegestaan'. De uitbreiding van het haventerrein past ook binnen de bouwvoorschriften van de enkelbestemming water². Hiermee valt de uitbreiding van de kades ter compensatie van afname van het haventerrein binnen de enkelbestemming 'water'.

3.5 OVERIGE BESTEMMINGEN EN AANDUIDINGEN

3.5.1 PEILSCHAALGEBOUW

In de westelijke hoek van de Vissershaven is, binnen de bestemming waterstaatkundige werken, het peilschaalgebouw gelegen (zie Figuur 13). Dit is een rijksmonument. Het monument wordt niet geraakt door de dijkversterking. Er wordt op deze locatie maatwerk toegepast om het rijksmonument te kunnen behouden. Indien blijkt dat er mogelijk verstoring plaatsvindt van het monument, moet daarvoor een omgevingsvergunning worden aangevraagd gelijktijdig met de omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen (2^e fase). In deze omgevingsvergunning kunnen de benodigde maatwerkvoorschriften worden vastgelegd.

3.5.2 DUBBELBESTEMMING 'ARCHEOLOGISCH WAARDEVOL GEBIED'

De binnentoe van Havendijk A heeft voor een groot deel overlap met de dubbelbestemming 'archeologisch waardevol gebied' (zie Figuur 14). De op de kaart voor 'archeologisch waardevol gebied' aangewezen gronden zijn volgens artikel 18 van de voorschriften bij het bestemmingsplan Den Oever (2006), naast de andere voor deze gronden aangewezen bestemmingen (basisbestemming) tevens bestemd voor bescherming en veiligstelling van archeologische waarden.

Op plaatsen waar het ontwerp overlap heeft met de dubbelbestemming 'archeologisch waardevol gebied' geldt ook de enkelbestemming 'waterstaatkundige werken'. De dubbelbestemming 'archeologisch waardevol gebied' is echter primair ten opzichte van de overige aan deze gronden toegekende bestemmingen.

Op gronden met dubbelbestemming 'archeologisch waardevol gebied' is het verboden om zonder een schriftelijke vergunning van Burgemeester en Wethouders de bodem op te hogen en/of werkzaamheden uit te voeren die tot dieper dan 30 centimeter onder het maaiveld reiken.

Een vergunning wordt slechts verleend na het uitvoeren van archeologisch onderzoek.

Havendijk A wordt op de gronden met dubbelbestemming 'archeologische waardevol gebied' verhoogd, waardoor een vergunning nodig is. Artikel 5.10 Waterwet verklaart dat de verplichting niet geldt voor een primaire waterkering die de projectprocedure doorloopt. Om deze reden is bij de aanvraag voor de

² Volgens de bouwvoorschriften van de enkelbestemming water mogen bouwwerken, geen gebouwen zijnde (steigers en overige bouwwerken) een maximale hoogte van 10 meter hebben.

omgevingsvergunning bij het projectplan een archeologisch bureauonderzoek bijgevoegd³. De toestemming zal pas aan de orde zijn bij de omgevingsvergunning aanvraag tweede fase, maar in het kader van de uitvoerbaarheid van het plan wordt dit onderzoek reeds benoemd. De uitkomsten van dit onderzoek hebben geen gevolgen voor het afwijken van het bestemmingsplan.

³ Archeologisch bureauonderzoek Waterkering Den Oever, kenmerk 078434676:0.3 (ARCADIS, 2015)

Figuur 14: Overlap ontwerp (groene en rode lijnen) met dubbelbestemming archeologisch waardevol gebied

3.6 STRIJDIGE ACTIVITEITEN

De voorgenomen versterking van de waterkering Den Oever past op een aantal plekken niet binnen het vigerende bestemmingsplan. Het gaat om de volgende strijdige activiteiten:

- Zeewaartse verbreding van de buitenteen van de bestaande Havendijk A in de Noorderhaven.
 - Dit is strijdig met de enkelbestemming 'Bedrijfsdoeleinden' in het vigerende bestemmingsplan op plaatsen waar de verbreding buiten de dubbelbestemming 'Waterstaatsdoeleinden' valt (zie Figuur 15).
- Ophogen van de wegen rond het kruispunt Oeverdijk-Haventerrein.
 - Dit is strijdig met de enkelbestemmingen 'Verkeersdoeleinden' en 'Bedrijfsdoeleinden' in het vigerende bestemmingsplan (zie Figuur 15).
- Verwijderen Dam in de Visserhaven.
 - Dit is strijdig met de enkelbestemming 'Waterstaatkundige werken' in het vigerende bestemmingsplan (zie Figuur 17).

Hieronder is nader toegelicht waarom deze activiteiten strijdig zijn en wat de gevolgen zijn.

3.6.1 ZEEWAARTSE VERBREIDING BESTAANDE DIJK

De bestaande Havendijk A wordt verhoogd en verbreed richting haven. Er worden keerwand toegepast en de dijk krijgt een getrapte bekleding. De weg over het haventerrein schuift zeewaarts op en wordt op gedeeltes verhoogd.

Voor een groot deel van het gebied dat valt binnen de verbreding van de bestaande dijk, geldt de dubbelbestemming 'Waterstaatsdoeleinden' (zie paragraaf 3.2.2). Tussen de Visafslag en de afrit nabij Schrier valt de dijkversterking echter buiten deze dubbelbestemming en op gronden met de bestemming 'Bedrijfsdoeleinden' en aanduiding 'horeca 1' (De Basalt, zie Figuur 12 en Figuur 15). Dit is maximaal 4,6 meter ten zuidoosten van Visrestaurant Basalt. Het visrestaurant zelf wordt niet geraakt door de dijkverbreding, maar de getrapte bekleding loopt tot aan de bovenkant van de terp (terrasniveau) door. Door de dijkverbreding kunnen de gronden op het haventerrein rondom De Basalt niet meer gebruikt worden conform de voorschriften uit artikel 6 ten aanzien van 'Bedrijfsdoeleinden' en aanduiding 'horeca 1' van het Bestemmingsplan Den Oever 2006. De bereikbaarheid van het restaurant voor leveranciers en gasten wordt niet nadelig beïnvloed.

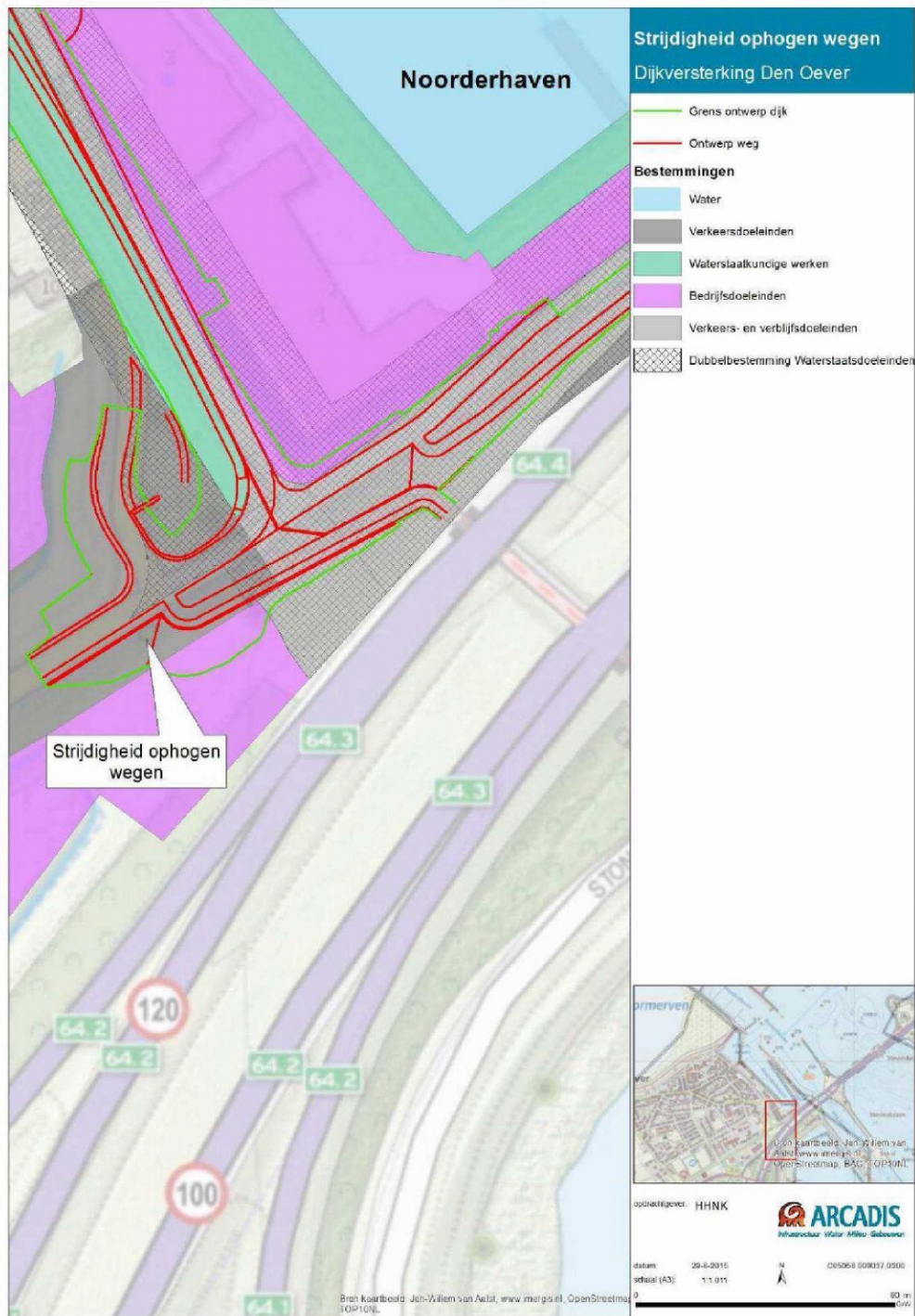
Een gedeelte van het gebouw van de Visafslag moet worden afgebroken, om ruimte te maken voor de nieuwe dijk en de weg die langs de dijk loopt (zie Figuur 20). Het hoogheemraadschap is hiervoor met de Visafslag een schadeloosstelling overeengekomen. Op het grootste deel dat moet worden geamoveerd ligt de dubbelbestemming 'waterstaatsdoeleinden'. Hier valt de uitbreiding van de dijk binnen het vigerende bestemmingsplan. Ongeveer 3 meter van de uitbreiding ligt buiten deze dubbelbestemming, en binnen de enkelbestemming 'Bedrijfsdoeleinden'. Voor dit functieverlies zal compensatie plaatsvinden (zie paragraaf 2.4).

3.6.2 OPHOGEN KRUISPUNT HAVENDIJK A-B

Bij het kruispunt Havendijk A-B wordt de toegangsweg opgehoogd (zie beschrijving in paragraaf 2.3). Ook wordt het fietspad richting de fietstunnel onder de A7 opgehoogd en verlengd in westelijke richting (zie Figuur 16). Hiermee worden deze gronden onderdeel van de dijk, en daarmee van de waterstaatkundige werken.

In de huidige situatie vigeren de enkelbestemmingen 'Verkeersdoeleinden', 'Verkeers- en verblijfsdoeleinden' en 'Bedrijfsdoeleinden'. Op een deel van de verhoging rust al de dubbelbestemming 'Waterstaatsdoeleinden'. Op gronden waar wordt opgehoogd, maar de dubbelbestemming niet geldt, is sprake van strijdigheid met het vigerende bestemmingsplan. Bij de drie vigerende enkelbestemmingen is namelijk niet aangegeven dat deze ook gebruikt kunnen worden voor een waterstaatkundig werk. De functies binnen de enkelbestemmingen met betrekking tot verkeer blijven behouden (het fietspad wordt verlengd, en de wegen worden opgehoogd en minimaal verplaatst). De functie van de enkelbestemming 'Bedrijfsdoeleinden' komt op deze locatie te vervallen.

Binnen de hele grens van het ontwerp is de enkelbestemming 'Waterstaatkundige werken' of de dubbelbestemming 'Waterstaatsdoeleinden' wenselijk bij de eerstvolgende herziening van het bestemmingsplan. In de eerstvolgende herziening van het bestemmingsplan wordt ook ruimtereservering voor 100 of 200 jaar opgenomen.

Figuur 16: Strijdigheid ophogen weg.

3.6.3 VERWIJDEREN DAM VISSERSHAVEN

De dam aan de noordwestkant van de Vissershaven wordt verwijderd. In de toekomstige situatie is hier sprake van water (zie Figuur 17).

In de huidige situatie vigeert de enkelbestemming “Waterstaatkundige werken” met de aanduiding “haven toegestaan”. De als “waterstaatkundige werken” aangewezen gronden zijn volgens de voorschriften in het bestemmingsplan niet bestemd voor water. Ook de aanduiding “Haven toegestaan” geeft geen mogelijkheid hier water toe te staan. Om deze reden is de verwijdering van de dam strijdig met het vigerende bestemmingsplan. Op de plaats van de te verwijderen dam is de enkelbestemming “Water” wenselijk bij de eerstvolgende herziening van het bestemmingsplan (al dan niet met de aanduiding “haven toegestaan”).

3.7 CONCLUSIE BESTEMMINGSPLAN EN STRIJDIGE ACTIVITEITEN

Uit de vorige paragrafen wordt geconcludeerd dat de verbreding van de dijk in de Vissershaven niet in strijd is met het vigerende "Bestemmingsplan Den Oever" dat is vastgesteld op 14-12-2006. De huidige bestemming van het plangebied is 'waterstaatskundige werken'. De dijkversterking past binnen deze bestemming. De uitbreiding van de kades in de Vissershaven valt binnen de enkelbestemming 'Water' door de aanduiding 'haven toegestaan'.

De verbreding van de buitenteen van de dijk bij de Noorderhaven leidt wel tot strijdigheid met de voorschriften uit het bestemmingsplan. Door deze verbreding moet van de bestemming 'Bedrijfsdoeleinden' afgeweken worden om de bestemming 'Waterstaatsdoeleinden' of 'Waterstaatkundige werken' mogelijk te maken. Door de dijkverbreding kunnen de gronden op het haventerrein rondom De Basalt en de Visafslag niet meer gebruikt worden conform de voorschriften uit artikel 6 ten aanzien van 'Bedrijfsdoeleinden' en aanduiding 'horeca 1' van het Bestemmingsplan Den Oever 2006.

Door het ophogen van de wegen rond het kruispunt Oeverdijk en Haventerrein worden deze gronden onderdeel van de dijk en daarmee onderdeel van de waterstaatkundige werken. Binnen de kaders van de vigerende enkelbestemmingen is een waterstaatkundig werk niet voorzien en is het plan strijdig met het bestemmingsplan. De functies van de enkelbestemmingen 'Verkeersdoeleinden', 'Verkeers- en verblijfsdoeleinden' blijven wel behouden.

De te verwijderen dam in de Vissershaven wordt water, waarmee de dam niet meer behoort tot de enkelbestemming 'waterstaatkundige werken'.

4

Wettelijk- en beleidskader

In dit hoofdstuk zijn de relevante wettelijke en beleidskaders met betrekking tot de ruimtelijke onderbouwing voor het project dijkversterking Den Oever vanuit wet- en regelgeving en beleid benoemd. Dit is verdeeld in Europees beleid, landelijk beleid, provinciaal beleid, gemeentelijk beleid en beleid vanuit het hoogheemraadschap.

4.1 EUROPEES/INTERNATIONAAL BELEID

Tabel 1: Relevant Europees beleid voor dijkversterking Den Oever

Beleidsdocument / richtlijn	Aspect	Relevantie voor project, aandachtspunten/randvoorwaarden voor het initiatief vanuit de verschillende kaders
Natura 2000 (Habitat- en Vogelrichtlijn)	Natuur	Uitgangspunt van de richtlijn is bescherming van een Pan-Europees natuurwetwerk (Natura 2000), afdoende voor duurzaam behoud van -in Europees opzicht- bijzondere natuurwaarden. Intensivering van de bestaande activiteiten is mogelijk mits waarden niet significant verstoord of aangetast worden. Er zijn Natura 2000-gebieden in de omgeving.
Verdrag van Valletta (1992)	Archeologie	Het verdrag heeft tot doel het archeologisch erfgoed te beschermen als bron van het Europees gemeenschappelijk geheugen en als middel voor geschiedkundige en wetenschappelijke studie. Archeologie moet daarom al vanaf het begin bij de planvorming te worden betrokken. Mogelijk bevinden zich archeologische waarden in het plangebied.

4.2 LANDELIJK BELEID

Tabel 2: Relevant landelijk beleid voor dijkversterking Den Oever

Beleidsdocument / richtlijn	Aspect	Relevantie voor project, aandachtspunten/randvoorwaarden voor het initiatief vanuit de verschillende kaders
Crisis- en herstelwet (2010)	Procedure	De Crisis- en herstelwet is een Nederlandse wet, gericht op de versnelling van infrastructurele projecten. Hieronder vallen grote bouwprojecten en projecten op het gebied van duurzaamheid, energie en innovatie. De wet is op 31 maart 2010 in werking getreden. Op de voorbereidingsprocedure voor de versterkingen van de waterkering in Den Oever zijn bepalingen van de Crisis- en herstelwet van toepassing.
Natuurbeschermingswet	Natuur	Er moet worden getoetst of er negatieve effecten op Natura 2000-

Beleidsdocument / richtlijn	Aspect	Relevantie voor project, aandachtspunten/randvoorwaarden voor het initiatief vanuit de verschillende kaders
(1998)		gebieden en Beschermde natuurmonumenten nabij het plangebied kunnen optreden als gevolg van de voorgestelde ingrepen.
Flora- en faunawet (Ff-wet)	Natuur	De wet is gericht op de bescherming van in het plangebied in het wild voorkomende planten en dieren. Er zal gewerkt worden aan de hand van een werkplan conform de ecologische gedragscode van de Unie van Waterschappen.
Planologische kernbeslissing (PKB) Derde Nota Waddenzee (2007)	Natuur, landschap	De PKB Waddenzee heeft op grond van de invoeringswet Wet ruimtelijke ordening de status van structuurvisie gekregen. De PKB voor de Waddenzee beschrijft het afwegingskader en de te beschermen en te behouden waarden en kenmerken. Hiermee moet rekening worden gehouden bij het ontwerp en de werkzaamheden.
Concept- Beheerplan Natura 2000-gebied Waddenzee (2012) en IJsselmeergebied (2012)	Natuur	In een beheerplan wordt vastgelegd hoe en wanneer de instandhoudingsdoelen voor een Natura 2000-gebied gehaald moeten worden (behoud- of verbeterdoelen). Het project dijkversterking Den Oever mag deze instandhoudingsdoelstellingen niet schaden.
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (2008)	Landschap, cultuurhistorie en archeologie	Deze wet regelt onder meer de procedures voor de omgevingsvergunning die vereist is voor het handelen in strijd met ruimtelijke regels.
Monumentenwet 1998	Landschap, cultuurhistorie en archeologie	Beschrijft van Rijkswege beschermde monumenten. Het gaat daarbij om oude gebouwen, historische stads- en dorpsgezichten, historische landschappen en archeologische objecten. Hiermee moet rekening gehouden worden in het project. Het gaat voor Den Oever om het peilschaalgebouw en kazemat (monument).
Wet ruimtelijke ordening (Wro)	Ruimte	Schrijft voor hoe het ruimtelijk beleid en bestemming van ruimtelijke functies met ingang van 1 juli 2008 is geregeld. Hiermee moet rekening gehouden worden in het project dijkversterking Den Oever.
Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (2011)	Algemeen	In het Barro zijn in artikel 2.11.2 en 2.11.3 regels opgenomen over de wijze van bestemmen van primaire waterkeringen en beschermingszones, evenals regels over de Ecologische Hoofdstructuur (inmiddels 'Natuur Netwerk Nederland').
Hoogwaterbeschermingsprogramma 2 (HWBP 2)	Algemeen	Een deel van de waterkeringen in Nederland voldoet niet aan de wettelijke veiligheidseisen. Tot voor kort vond elke 6 jaar een wettelijke toetsing plaats van alle primaire waterkeringen. Vanaf 2014 is dit eens per 12 jaar. In deze toetsing wordt nagegaan of die keringen aan de wettelijke normen voldoen. Toetsrondes hebben plaats gevonden in 2001 en 2006. In 2007 is het tweede Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP-2) gestart. Het HWBP-2 is één van de grote, landelijke verbeterprogramma's van Rijkswaterstaat. In 89 projecten wordt gewerkt aan 370 km aan dijken, dammen en duinen, en 18 sluizen, stuwen en gemalen. Het HWBP-2 is een subsidieprogramma. De beheerder is primair verantwoordelijk voor de uitvoering van een project. Indien het project voldoet aan de subsidievoorwaarden van sober, robuust en doelmatig ontvangt de beheerder subsidie voor de versterking. De dijkversterking bij Den Oever is een project binnen het HWBP-2.

Beleidsdocument / richtlijn	Aspect	Relevantie voor project, aandachtspunten/randvoorwaarden voor het initiatief vanuit de verschillende kaders
Waterwet	Water	Deze wet is de grondslag voor alle regelgeving, beperkingen en mogelijkheden in relatie tot grond- en oppervlaktewater. De Waterwet is de aanleiding voor dit project. De veiligheidsnorm is in deze wet vastgelegd. De uitwerking van deze wet vormen de beleids- en beheerplannen van waterschappen en provincies. Ook vormt de Waterwet de grondslag voor de bescherming van waterstaatswerken in beheer bij het Rijk. Hiermee moet rekening worden gehouden in het project. Ook staat in de toepassing van deze wet het goed functioneren van het waterstaatswerk voorop (voorheen geregeld in de Wet beheer rijkswaterwerken). Belangen van anderen, zoals weggebruikers, worden hiertegen afgewogen. In het project dijkversterking Den Oever staat een waterstaatswerk centraal.
Kabinetsnota 'Anders omgaan met water: Waterbeleid in de 21e eeuw'	Water	Een voortvloeisel van Waterbeleid voor de 21e eeuw is de verplichting om een watertoets uit te voeren voor plannen met gevolgen voor de waterhuishouding. De watertoets wordt uitgevoerd in het project.
Nationaal Waterplan 2009 – 2015 (2009) inclusief tussentijdse wijziging	Water	In december 2009 heeft het kabinet het Nationaal Waterplan vastgesteld. Dit plan geeft op hoofdlijnen aan welk beleid het Rijk in de periode 2009 - 2015 voert om te komen tot een duurzaam waterbeheer. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstromingen, voldoende en schoon water en diverse vormen van gebruik van water. Ook worden de maatregelen genoemd die hiervoor worden genomen. Het Nationaal Waterplan is de opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding uit 1998 en vervangt alle voorgaande nota's waterhuishouding. Met het Nationaal Waterplan moet rekening gehouden worden in het project dijkversterking Den Oever.
Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren (BPRW).	Water	Het BPRW geldt voor de jaren 2010-2015 en geldt als leidraad voor onderliggende beheersplannen zoals het Beheerplan IJsselmeergebied en Waddenzee. Dit plan omschrijft de verschillende taken van de beheerder en de functie van het water. Het project dijkversterking Den Oever mag niet conflicteren met het BPRW.
Structuurvisie infrastructuur en Ruimte (SVIR) (2012)	Natuur	In het SVIR wordt de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) beschreven. De EHS heeft in 'Spelregels van de EHS' een kaderstellend document, dat in het project dijkversterking Den Oever gehandhaafd moet worden.
Wet bodembescherming (Wbb) (1986)	Bodem en water	Verontreinigingen in de landbodem moeten conform de Wbb worden beheerst of gesaneerd.
Besluit bodemkwaliteit (Bbk) (2007)	Bodem en water	Bij het toepassen en hergebruik van grond en baggerspecie en bouwstoffen moet getoetst worden aan de kwaliteit van de ontvangende bodem en aan de bodemfunctiekaart (generiek beleid). Bij toepassing van grond op de land- of waterbodem moet de toe te passen grond getoetst te worden aan het Besluit bodemkwaliteit.

4.3 PROVINCIAAL BELEID

Beleidsdocument / richtlijn	Aspect	Relevantie voor project, aandachtspunten/randvoorwaarden voor het initiatief vanuit de verschillende kaders
Provinciale Milieu Verordening Noord-Holland (2014)	Landschap	In de verordening zijn regels opgenomen o.a. ten aanzien van de uitvoering van bodemsanering.
Structuurvisie Noord-Holland 2040 (2011)	Ruimte	De structuurvisie Noord-Holland 2040 'Kwaliteit door veelzijdigheid' is het ruimtelijke beleidskader voor de provincie Noord-Holland waaraan het gemeentelijk beleid getoetst wordt. De structuurvisie is o.a. gebaseerd op de twee vroegere streekplannen, voor Noord-Holland Noord en voor Noord-Holland Zuid.
Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) (2014)	Ruimte	Bij de Structuurvisie hoort een Provinciale ruimtelijke verordening (PRV). Daarin staan de regels waaraan bestemmingsplannen, wijzigings- en uitwerkingsplannen, beheersverordeningen en (tijdelijke) omgevingsvergunningen, waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan, moeten voldoen.
Waterplan 2010-2015	Water	In het Waterplan 2010-2015 staat hoe de provincie het waterbeheer in Noord-Holland uitvoert. Het plan sluit aan bij de Europese Kaderrichtlijn Water en het Nationaal Bestuursakkoord Water. In dit project moet rekening te worden gehouden met het gestelde waterbeheerbeleid.

Tabel 3 Relevant provinciaal beleid voor dijkversterking Den Oever

4.4 GEMEENTELIJK BELEID

Tabel 4: Relevant gemeentelijk beleid voor dijkversterking Den Oever

Beleidsdocument / richtlijn	Aspect	Relevantie voor project, aandachtspunten/randvoorwaarden voor het initiatief vanuit de verschillende kaders
Bestemmingsplan Den Oever	Landschap, Ruimtelijk	Bestemmingsplan Den Oever 2006, voormalige gemeente Wieringen.
Masterplan Historische Haven Den Oever (2011)	Ruimtelijk	Het masterplan is een samenwerking tussen de toenmalige gemeente Wieringen (nu: Hollands Kroon) en toenmalig Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord. Investeringsmaatschappij Converse DC en Knevel Architecten stelden het plan op. Het geeft de strategie voor een duurzame economische en recreatieve ontwikkeling van Den Oever, de toegangspoort tot Noord-Holland. Het Masterplan is op 15 december 2011 door de raad van Wieringen vastgesteld. Inmiddels is het plan onder de naam Waddenpoort Den Oever op 27 april 2013 door de raad vastgesteld. Onderdeel van dit koersdocument vormt het projectenboek (zie volgende regel).
Projectenboek Waddenpoort Den Oever	Ruimtelijk	In dit projectenboek (2013) wordt invulling gegeven aan Waddenpoort Den Oever en de relatie met de Afsluitdijk. De Gemeente HK is de initiërende en stuwende partij achter het Masterplan dat onderdeel is van het projectenboek Waddenpoort. Het plan beschrijft een integrale aanpak.
Strategische visie gemeente Hollands Kroon - Ruimte voor Rust én Dynamiek (2013)	Algemeen	De strategische visie bevat richtinggevende uitspraken voor de periode tot 2020. Hierin is onder andere aangegeven dat de gemeente inzet op de ontwikkeling van enkele parels in plaats van een brede benadering. De Haven in Den Oever wordt genoemd als één van die parels. Ook de visafslag en de zeeverse vismarkt worden aangedragen als bronnen voor indirecte werkgelegenheid en de toegevoegde waarde voor de cultuurhistorie en recreatie & toerisme.

4.5 BELEID HOOGHEEMRAADSCHAP

Tabel 5: Relevant beleid hoogheemraadschap voor dijkversterking Den Oever

Beleidsdocument / richtlijn	Aspect	Relevantie voor project, aandachtspunten/randvoorwaarden voor het initiatief vanuit de verschillende kaders
Beleidsnota waterkeringen 2012-2017	Water	In de Beleidsnota Waterkeringen 2012-2017 zijn het beheer en de eisen voor alle waterkeringen beschreven, zowel die aan de zeezijde als die langs alle binnenwateren. Centraal in deze nota staat de veiligheid.
Waterprogramma 2016 – 2021	Water	Het Waterprogramma 2016 – 2021 is het equivalent van het vijfde Waterbeheersplan dat het hoogheemraadschap wettelijk verplicht is te maken op grond van de Waterwet en in het kader van het Bestuursakkoord Water. Met dit Waterprogramma geeft HHNK invulling aan de afspraken over de programmering en uitvoering van het waterbeheer. Door het veranderende klimaat wordt het waterbeheer steeds complexer. Veranderende patronen in communicatie en participatie in de maatschappij vragen van HHNK een grotere betrokkenheid en intensievere dialoog met zijn partners en met belanghebbenden.
Een deltavisie voor Hollands Noorderkwartier (2012)	Water	Met het opstellen van een Deltavisie voor Hollands Noorderkwartier heeft het hoogheemraadschap een strategie voor de toekomst ontwikkeld die het gebied van de provincie Noord-Holland boven het Noordzeekanaal bestand maakt tegen de klimaatveranderingen.
Keur 2009	Water	De Waterwet en de Keur van het hoogheemraadschap zijn de basis voor de watervergunning. Beide bevatten regels met betrekking tot het watersysteem (inclusief grondwater en de waterbodem) en alles wat daarbij hoort, zoals kunstwerken en dijken.

5

Milieu & omgeving

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op eventuele gevolgen van de voorgenomen werkzaamheden voor milieu en omgeving. Waar relevant zal specifiek ingegaan worden op de strijdige activiteiten.

5.1 NATUUR

Voor het bepalen van de effecten van de voorgenomen versterking op het aspect natuur, zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd. Deze onderzoeken en resultaten zijn samengevat in één rapportage “Toetsing Flora- en faunawet en de Passende Beoordeling Natuurbeschermingswet” (Tauw, 17-11-2015). De conclusies van beide onderzoeken zijn in de onderstaande paragrafen beschreven. De algemene conclusie is dat de natuurwetgeving geen belemmering vormt voor de beoogde ontwikkeling.

5.1.1 NATUURBESCHERMINGSWET

Het project dijkversterking Den Oever vindt niet plaats in een Natura 2000-gebied. Wel grenst het direct aan het Natura 2000-gebied Waddenzee. Effecten beperken zich tot tijdelijke verstoring in dit Natura 2000-gebied tijdens de werkzaamheden. In het Natura 2000-gebied IJsselmeer, gelegen aan de zuidzijde van de A7 treden geen effecten op ook geen tijdelijke effecten.

Effecten op de instandhoudingdoelstellingen worden voorkomen door de volgende maatregelen:

- Werkzaamheden mogen maximaal 12 aaneengesloten uren per etmaal plaatsvinden.
Trilwerkzaamheden mogen alleen tijdens de daglichtperiode worden uitgevoerd, zodat slaap- en hoogwatervluchtplaatsen van vogels in het donker niet verstoord worden
- Dammen 1,2 en 3 worden in de maanden juli en augustus ontzien (geen rijbewegingen, geen gebruik als opslag e.d.) hierdoor wordt verstoring van ruiende vogels voorkomen.
- Verstoring door verlichting op vogels buiten het projectgebied moet worden voorkomen door bij het aanlichten van werkzaamheden hiermee rekening te houden.
- Om een overtreding van de voorschriften uit de vergunning van het project Afsluitdijk te voorkomen mag de cumulatieve 60 dB(A) contour niet verder dan 500 meter van de wal
- liggen. Het hoogheemraadschap draagt er voor zorg dat de opdrachtnemer die de versterking gaat uitvoeren, zich aan dit voorschrift houdt.
- De werkzaamheden verstoren (tijdelijk) een beperkt areaal van het leefgebied van soorten niet-broedvogels en zeehonden. Gelet op het grote areaal aan onverstoord leefgebied zijn effecten op de instandhoudingdoelstellingen uitgesloten.
- Er is in de huidige situatie sprake van een lichte overschrijding van de kritische depositiewaarden van stikstof in de schor. Omdat in de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) ontwikkelruimte is gereserveerd voor het project dijkversterking Den Oever, leidt extra uitstoot niet tot significante effecten.

Omdat significante effecten zijn uitgesloten is het niet nodig de ADC criteria te onderzoeken. Er zijn wel maatregelen nodig tijdens de uitvoering om effecten te voorkomen. Omdat sprake is van tijdelijke effecten (gewone zeehond, niet-broedvogels) is het nodig een vergunning aan te vragen. Omdat de stikstofuitstoot door het project dijkversterking Den Oever groter is dan 1 mol/ha/jaar is het ook nodig voor de tijdelijke stikstofuitstoot een vergunning aan te vragen en de Aerius berekening daaraan toe te voegen. De drie thema's kunnen in één vergunningaanvraag worden opgenomen.

5.1.2 NATUURNETWERK NEDERLAND (NNN)

Uit toetsing aan de Natuurbeschermingswet 1998 is gebleken dat effecten op de instandhoudingdoelstellingen niet optreden. Effecten op de wezenlijke waarden en kwaliteiten van de NNN zijn daarom ook uitgesloten. Goedkeuring van het bevoegd gezag aangaande de NNN of compensatie is daarom niet nodig.

5.1.3 FLORA- EN FAUNAWET

Het project dijkversterking Den Oever heeft effecten op tongvarens en mogelijk op broedvogels. Om effecten op migrerende vleermuizen te voorkomen zijn maatregelen nodig. Effecten op andere beschermde soorten zijn uitgesloten. Met de volgende maatregelen kan een overtreding van de Flora- en faunawet voorkomen worden:

- Tongvaren: Door de werkzaamheden op plaatsen met tongvarens uit te voeren conform de Gedragscode Flora- en faunawet voor Waterschappen 2012 is een ontheffing van de Flora- en faunawet voor deze soort niet nodig.
Het volgen van de Gedragscode voor deze soort betekent dat de volgende maatregel nodig is: buiten de bloeiperiode (juli/augustus) tongvaren uitsteken en verplaatsen naar een geschikt alternatief biotoop. Deze maatregel is nader uitgewerkt en vastgelegd in een werkplan (bijlage 3). De maatregel moet worden vastgelegd in een besluit van het Waterschap.
- Om effecten op broedende vogels te voorkomen zijn de volgende maatregelen nodig:
 - Voorafgaand aan het broedseizoen met de werkzaamheden starten of
 - Voorafgaand aan het broedseizoen de werklocaties ongeschikt maken voor broedende vogels (bijvoorbeeld door verwijderen van vegetatie, of drijvende objecten in de haven)
 - Als tijdens het broedseizoen wordt gestart: een controle op broedvogels door een deskundige, indien een broedgeval wordt aangetroffen bepaalt de deskundige welke afstand aangehouden moet worden.
- Vleermuizen. Extra verstrooiing van licht verder dan de A7 en richting het schor moet voorkomen worden zodat geen effect op migrerende vleermuizen optreedt. Andere effecten op vleermuizen zijn uitgesloten. Monitoren van deze maatregel tijdens de uitvoering is noodzakelijk vanwege het grote belang van deze migratieroute.
- Een tijdelijk effect op beschermde vissen kan niet helemaal worden uitgesloten. Door een wetwijziging zijn deze vissen vanaf medio 2016 echter niet meer beschermd. Indien deze wetwijziging vertraagd wordt kan een ontheffing worden aangevraagd en verkregen.

5.2 BODEM

Voor de beoordeling van de effecten op bodem en grondwater is gekeken naar het tracé van de nieuwe waterkering en het haventerrein. De kwaliteit van de waterbodem van het havenbekken is beoordeeld ter plaatse van de mogelijke havenuitbreiding. Daarnaast is onderzoek gedaan naar het voorkomen van verontreiniging in de (asfalt)verhardingen ter plaatse van het toekomstig dijktracé. Deze onderzoeken worden in de volgende paragrafen beschreven.

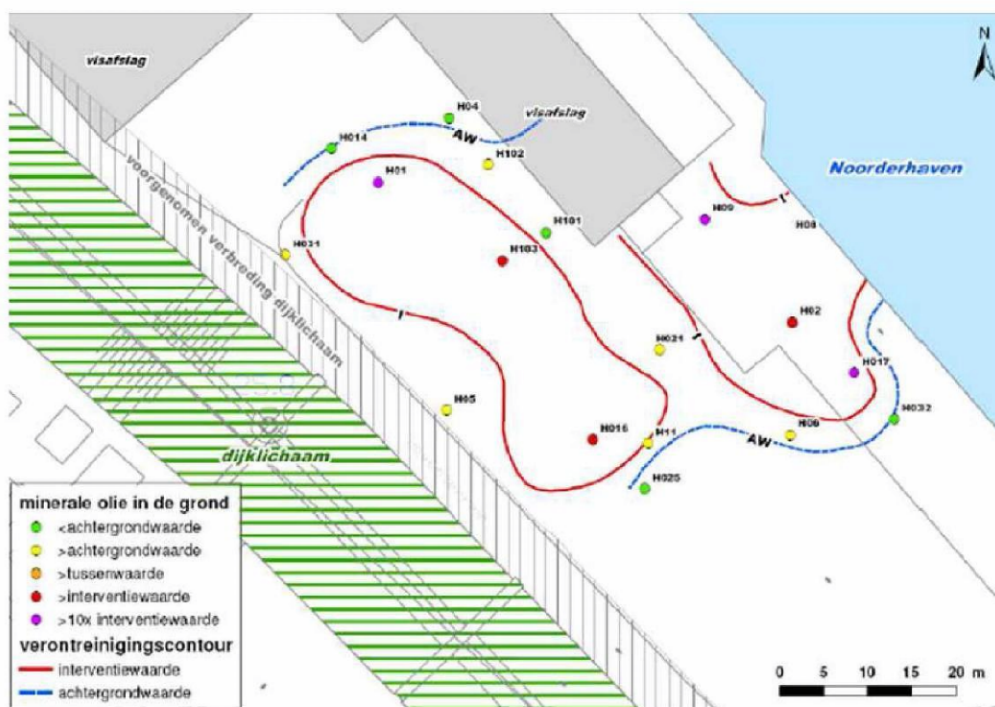
5.2.1 LANDBODEM

Bodemonderzoek⁴ wijst uit dat de bodem en het grondwater van het haventerrein direct ten zuidoosten van de Visafslag zijn verontreinigd met minerale olieproducten. Het verontreinigde deel van het haventerrein ter plaatse van de Visafslag is in de bestaande situatie in gebruik als parkeerterrein en is (grotendeels) onbebouwd. Binnen het verontreinigde deel is sprake van twee kernen met verontreinigde grond boven de interventiewaarde. Deze kernen vertegenwoordigen een oppervlakte van respectievelijk 700 m² en 480 m². De verontreiniging bevindt zich zowel in de bovengrond (onverzadigde zone) als in de grondlagen onder het grondwaterniveau (verzadigde zone). Deze kernen bevinden zich buiten de zone van de voorgenomen versterking.

Begin juli 2015 heeft het hoogheemraadschap een saneringsplan ter beoordeling en goedkeuring ingediend bij de provincie Noord-Holland. De sanering is in het najaar van 2015 uitgevoerd op de locaties waar de grond geroerd zal worden in het kader van de dijkversterking. Het gaat om:

- de voorziene locatie voor de nieuwbouw van de visafslag;
- een gedeelte van de voorziene locatie van het principetracé kabels en leidingen (het deel achter de visafslag).

Er is bij deze verontreiniging sprake van een 'stabiele' situatie. Om deze reden is in overleg met betrokken partijen gekozen voor een functionele sanering door aanleg van een leeflaag.

Figuur 18: Overzicht verontreinigingslocaties ten zuidoosten van de Visafslag

⁴ ARCADIS. (26 juni 2013). *Asfalt en bodemonderzoek haventerrein Den Oever*; ARCADIS. (9 september 2013). *Actualiserend Nader bodemonderzoek haventerrein Den Oever, 077183747:D – Definitief, C03011.000270.3101*; Grontmij. (2015) *Saneringsplan Haventerrein Den Oever*

Voor de overige ingrepen in het plangebied wordt geen effect op de bodem- en grondwaterkwaliteit verwacht, omdat de aan te brengen grond schoon is en aanpassingen aan de bestaande Havendijk niet tot een verandering in het grondwatersysteem leiden.

Verhardingen (asfalt)

Op en langs de volledige lengte van Havendijk A en B is een 'Asfalt- en bodemonderzoek' uitgevoerd⁵. Het doel van het onderzoek is om inzicht te krijgen in de opbouw en samenstelling (milieutechnisch) van de asfaltverhardingen en bodem van de Havendijk A en B om hergebruiksmogelijkheden en veiligheid & gezondheidsmaatregelen tijdens de uitvoering van de dijkversterking te bepalen. Het onderzoek wijst uit dat lokaal lichte verontreinigingen aanwezig zijn in de bovengrond met PAK, PCB minerale olie. In de ondergrond zijn plaatselijk lichte verontreinigingen aangetroffen met kwik, PAK en PCB. De grond is in het algemeen milieutechnisch geschikt voor hergebruik op de locatie.

5.2.2 WATERBODEM

De waterbodem van de Vissershaven is, zoals onderzoek⁶ uitwijst, verontreinigd met koper. Het vervangen van de damwand van de aanlegkade van de Vissershaven en de compensatie van het haventerrein leiden tot bodemingrepen (zoals het aanbrengen van grond en het verwijderen van de sliblaag in het havenbekken). Voor de werkzaamheden zal de strook waarbinnen de werkzaamheden plaatsvinden gesaneerd worden. De gemeente Hollands Kroon zal de haven op baggerdiepte brengen voor de start van de uitvoering van de werkzaamheden in de Vissershaven.

De waterbodem van de Noorderhaven is niet verontreinigd.

5.3 WATER

5.3.1 OPPERVLAKTEWATER

Oppervlaktewaterkwaliteit

Binnendijs wordt de oppervlaktewater-, grondwater- en waterbodempkwaliteit met name bepaald door de hoeveelheid en de chemische samenstelling van het kwelwater en door af- en uitspoeling van regenwater vanaf percelen. Buitendijs wordt de oppervlaktewater- en waterbodempkwaliteit met name bepaald door de hoeveelheid en de chemische samenstelling door het regenwater, door de scheepvaartbelasting, het spuien, havenactiviteiten en lozingen.

Tussen de Visafslag en de afrit nabij Schrier kunnen als gevolg van de verbreding van de Havendijk niet alle gronden meer gebruikt worden conform de huidige bestemming. Het haventerrein is en blijft volledig verhard. Hemelwater van daken en verhardingen kan vrij afstromen naar de haven. Aangezien er weinig veranderingen in de verharding zijn heeft de verbreding van de dijk naar verwachting geen negatieve gevolgen voor de plaatselijke waterhuishouding (zowel kwantitatief als kwalitatief).

Waar in de bestaande situatie verontreiniging in de bodem aanwezig is (haventerrein en havenbekken, zie paragraaf 5.2), leidt de versterking naar verwachting niet tot verspreiding van de verontreiniging. In het

⁵ ARCADIS, Asfalt en bodemonderzoek haventerrein Den Oever, 2013

⁶ (De Vries en van Wiel, 19 april 2011)

havenbekken wordt de reeds bekende vervuiling in de waterbodem gesaneerd. Ook de verontreiniging van de landbodem bij de visafslag wordt gedeeltelijk gesaneerd.

Oppervlaktewaterkwantiteit

Als gevolg van het verbreden van de bestaande Havendijk A gaat functioneel oppervlakte van het haventerrein verloren. Het ruimtebeslag van de versterking op het haventerrein wordt functioneel gecompenseerd in de Vissershaven en de Noorderhaven. Deze compensatie vindt plaats door het zeewaarts uitbreiden van de Vissershaven (aan west-, noord- en zuidkant). Deze zeewaartse uitbreiding vindt plaats door langs vier kades in de haven vaarwater te dempen. Deze dempingen zorgen voor een (kleine) afname van het wateroppervlak in de haven (een kleine 1000 m²). Dit is in het kader van de watertoets⁷ voorgelegd aan Rijkswaterstaat (waterbeheerder van de haven) en met de gemeente Hollands Kroon (beheerder van het haventerrein). Hieruit zijn geen bezwaren naar voren gekomen.

In de bestaande situatie is bij hoogwater vaak wateroverlast op het haventerrein. Vooral de havenkade parallel aan Dam 11 staat regelmatig onder. De gekozen versterkingsvariant voorziet in principe niet in het oplossen van dit probleem. Als inpassingsmaatregel is echter met de omgeving afgesproken dat het haventerrein parallel aan Dam 11 en bij het havenkantoor met 0,4 meter opgehoogd zal worden om wateroverlast te verminderen.

5.3.2 GRONDWATER

Het binnendijkse gebied betreft één peilgebied. Het binnendijkse grondwater staat bij normale omstandigheden niet in verbinding met de Waddenzee. Deze zijn van elkaar afgesloten door een damwand om de haven van Den Oever en een kwelscherm in het dijklichaam. Bij hoogwater, als het haventerrein onder water staat, is er wel invloed van het zoute water op het grondwater.

Grondwaterkwaliteit

De dijkversterking heeft geen invloed op grondwaterkwaliteit. Zoals wordt gesteld in paragraaf 5.3.1 leidt de versterking naar verwachting niet tot verspreiding van de bestaande verontreiniging die in de bodem aanwezig is. In de Vissershaven wordt de reeds bekende vervuiling in de waterbodem gesaneerd. Ook de verontreiniging van de landbodem bij de visafslag wordt gedeeltelijk gesaneerd.

Grondwaterkwantiteit

Om het effect van de verticale constructie in de binnenteen op de grondwaterstand (met name binnendijks) te kunnen bepalen, is een analyse gemaakt van de waterhuishoudkundige situatie ter plekke. Het grondwater zal als gevolg van de verticale constructie niet stijgen. De verwachting is dat de dijkversterking een neutraal effect zal hebben op de grondwaterstanden, maar daling van grondwaterstand is op dit moment niet uit te sluiten. Er zijn diverse maatregelen die het effect van de verticale constructie op de grondwaterstand beperken. Om vast te kunnen stellen of maatregelen noodzakelijk zijn zal, vooruitlopend op, tijdens en na realisatie van de versterking, de grondwaterstand worden gemonitord. Indien op basis van de monitoringsresultaten blijkt dat effecten op de grondwaterstand substantieel zijn, zullen aanvullende maatregelen worden getroffen.

⁷ De watertoets is het proces dat de initiatiefnemer van een plan in een vroegtijdig stadium met de waterbeheerder in contact brengt. Het doel hiervan is de waterhuishoudkundige belangen op een goede wijze in een ruimtelijk plan te borgen. De watertoets is tot stand gekomen in overleg met het hoogheemraadschap. Deze Ruimtelijke Onderbouwing wordt, in het kader van de watertoets, besproken met Rijkswaterstaat en de gemeente.

5.4 LUCHT

De werkzaamheden voor de realisatie van het project worden uitgevoerd met machines die qua milieueisen (uitstoot van gassen en geluid) aan de vigerende wettelijke verplichtingen voldoen. Periodiek worden deze eisen door de overheid gewijzigd of aangescherpt. Het door de opdrachtnemer realisatie te gebruiken materieel (kranen, dumpers, etc.) moet aan deze eisen voldoen.

Door het gebruik van de havenfaciliteiten (bedrijvenactiviteiten en het in- en uitvaren van schepen) en de ligging nabij de A7 is er in de bestaande situatie al een belasting op de luchtkwaliteit.

Extra belasting tijdens de uitvoering zal ten opzichte van de bestaande situatie gering zijn. De hoeveelheid stikstof die wordt uitgestoten bij het project wordt onderzocht bij de aanvraag voor de NB-wetvergunning (zie paragraaf 5.1.1).

5.5 GELUID

Van een extra geluidsbelasting op de omgeving is alleen sprake tijdens de uitvoering van de versterkingswerkzaamheden. Sloop- en grondwerk en het trillen van damwanden kan belastend zijn voor de omgeving. In het door de opdrachtnemer realisatie op te stellen uitvoeringsplan wordt aangegeven wanneer welke werkzaamheden worden uitgevoerd. In dit uitvoeringsplan worden ook de werktijden benoemd, die voor werken binnen de gemeente Hollands Kroon van toepassing zijn.

5.6 TRILLINGEN

Bij het aanbrengen van verticale constructies kan onder andere een keuze gemaakt worden voor drukken of trillen. Van zowel drukken als trillen is bekend dat deze methoden minder geluids- en trillingshinder veroorzaken dan heien. Om onder andere onderwatergeluid te beperken is gekozen om het heien van keerwanden niet toe te staan. Andere methodes zijn gunstiger doordat het geluid meer continue is en geen 'plotselinge schokgolven' onder water optreden zoals bij heien. Hiermee zijn de werkzaamheden uitvoerbaar en kan heien bij voorbaat worden uitgesloten. Ook andere technieken zoals een cement-bentoniet sleuf of een diepwand behoren tot de mogelijkheden. Deze keuze is afhankelijk van de aanwezigheid van gebouwen en funderingen in de directe omgeving, de grondslag (bodemopbouw) en de gevraagde technische specificatie van een verticale constructie.

Alleen trillen levert trillingen op, een langdurige geringe belasting. De opdrachtnemer realisatie bepaalt binnen de gestelde kaders welke techniek toegepast wordt. Het ontwerp en de uitvoeringsmethode van de opdrachtnemer realisatie zullen door het hoogheemraadschap worden getoetst, waarbij preventie van schade aan gebouwen voorop staat.

Voor werken nabij opstallen wordt vooruitlopend op de uitvoering een bouwkundige opname gemaakt. Indien tijdens of na de uitvoeringsfase schade aan de opstallen wordt vastgesteld, kan de bouwkundige opname uitsluitel geven of die schade is opgetreden tijdens de uitvoeringsperiode of dat deze al aanwezig was voorafgaand aan de uitvoering. Tevens worden de risicovolle gebouwen tijdens de werkzaamheden gemonitord op trilling en zetting. Dit is met name relevant voor de huizen die het dichtst op de binnenteen staan (tussen de Zeestraat, Voorstraat en de Kapelsteeg). Het op diepte brengen van de verticale constructie zal op relatief korte afstand van deze woningen plaatsvinden.

5.7 WEGEN EN VERKEER

Het buitendijkse bedrijventerrein vereist een goede (infrastructurele) bereikbaarheid. Het terrein is momenteel bereikbaar via de Havenweg, de Voorstraat, de coupure en Dokweg. Er is een gedeelte beschikbaar als wandelroute en er is een loopbrug vanaf één van de horecabedrijven langs de dijk naar de top van de dijk. Op het haventerrein is parkeergelegenheid aanwezig.

Vanuit de kern van Den Oever kan men het haventerrein bereiken via de coupure. Dit is een weinig gebruikte verbinding voor vrachtverkeer. Vrachtverkeer gaat voornamelijk via Havenweg en Dokweg naar de haven.

Het verkeer aan de buitenzijde van de waterkering betreft grotendeels bestemmingsverkeer voor het haventerrein. Daarnaast is er sprake van recreatief verkeer; het merendeel van dit verkeer bestaat uit voetgangers en fietsers. Ook via de Voorstraat kan het terrein bereikt worden, maar dit is geen verbinding voor het vrachtverkeer.

5.7.1 TOEGANKELIJKHEID

De dijkversterking heeft enkele wijzigingen met betrekking tot de definitieve verkeerssituatie tot gevolg:

- De weg die in de bestaande situatie diagonaal over de dijk loopt tussen haventerrein en Voorstraat, komt te vervallen.
- De te plaatsen brug over de coupure beperkt de doorrijhoogte van de coupure tot 3,5 meter.

De toegang van het dorp naar het haventerrein en andersom blijft voor alle verkeer, gegarandeerd via de Dokweg en de Havenweg.

Daar waar de weg over de waterkering loopt, worden afritten gerealiseerd ten behoeve van de bereikbaarheid van de aldaar gevestigde bedrijven en het haventerrein. Er komt een afrit nabij Schrier en tussen Basalt en de Visafslag. De Visafslag blijft bereikbaar voor vrachtverkeer.

Het haventerrein zal gedurende de uitvoering altijd bereikbaar zijn vanuit het dorp. De opdrachtnemer realisatie stelt een bereikbaarheidsplan op.

Het fietspad op de kruin van Havendijk B blijft gehandhaafd, net als de fietsroute richting Afsluitdijk. Ook de fietserstunnel onder de A7 door, blijft behouden. Omwille van verkeersveiligheid en het behoud van een acceptabele helling, wordt de kruising met de Havenweg verlegd tot op hoogte van de Oeverdijk. De opdrachtnemer realisatie stelt een bereikbaarheidsplan op waarin ook aandacht besteed zal worden aan fietsverkeer en de doorgang voor fietsers richting Afsluitdijk gedurende de uitvoering (zie ook Figuur 19).

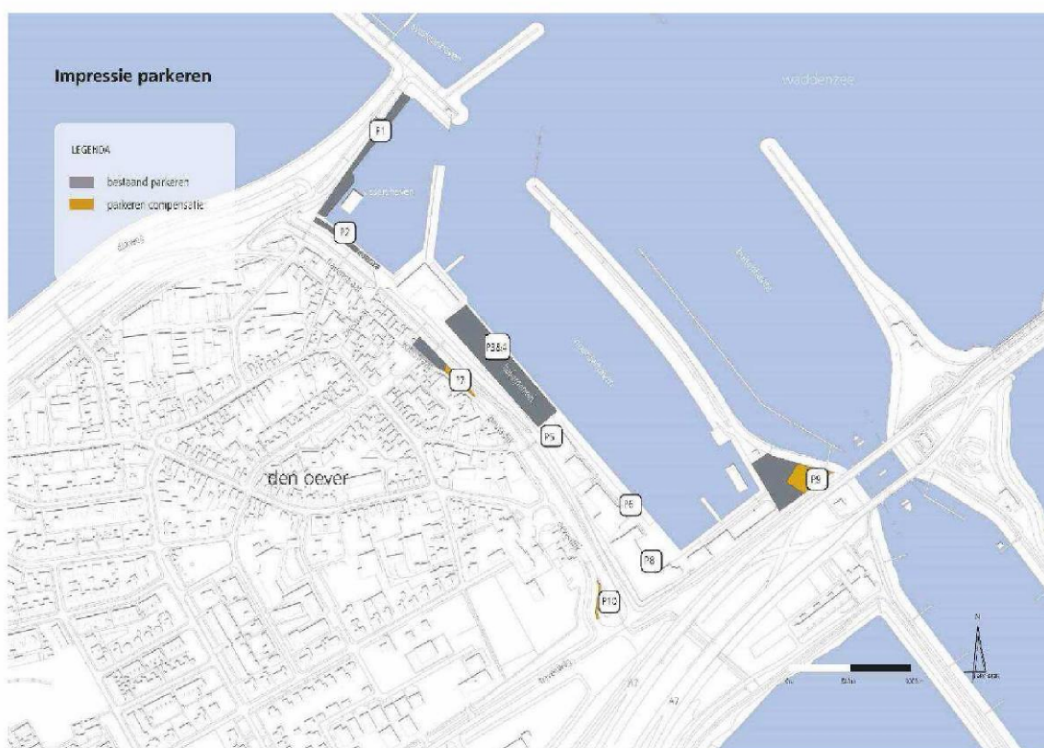
Het beheerpad op de kruin met de brug over de coupure kan tevens benut worden als doorgaande wandelroute voor voetgangers. In de huidige situatie kan niet over de hele lengte van Havendijk A over de kruin van de dijk gelopen worden. Bij de fietstunnel onder de A7 wordt, als meekoppelkans van de gemeente Hollands Kroon, een voetgangerstrap gerealiseerd. (zie Figuur 19).

Figuur 19: Toegankelijkheid Haven Den Oever na dijkversterking

5.7.2 PARKEREN

Op het haventerrein wordt rond de bedrijven geparkeerd door werknemers, klanten, leveranciers, toeristen en recreanten. Aan de binnenzijde van de dijk parkeren bewoners en bezoekers van de plaatselijke middenstand. In tabel 6 en Figuur 20 zijn overzichten opgenomen van de parkeerlocaties in het projectgebied. De verbreding van de bestaande Havendijk leidt tot een beperking van de ruimte en daarmee tot een beperking van het aantal parkeerplaatsen. Dit is specifiek het geval voor de parkeerplaatsen op de Noorderhaven langs Havendijk A (P3 En P4) en Havendijk B (P6). De ca. 38 parkeerplaatsen die verdwijnen, komen grotendeels weer terug ter plaatse van P7, P9 en P10.

Figuur 20: Parkeerlocaties

Locatie	Waar	Parkeermogelijkheden	Balans
P1	parkeren Vissershaven langs Dam 11	Huidig aantal plaatsen circa 45 st. blijft behouden	0
P2	parkeren Vissershaven langs Havendijk A	Aantal plaatsen (circa 40 st.) blijft behouden	0
P3 en P4	parkeren Noorderhaven langs Havendijk A	Huidig aantal plaatsen circa 130 st. Verlies enkele parkeerplaatsen (circa 38 st.)	-38
P5	parkeren Schrier	Door inpassing blijft parkeren mogelijk (circa 13 st.)	0
P6	parkeren Havendijk B	Verlies parkeerplaatsen (circa 8 st)	-8
P7	parkeren toegangsweg Voorstraat	Uitbreiding met circa 14 st.	+14
P8	parkeren Sandfirden Havendijk B	Aantal plaatsen (circa 6 st.) blijft behouden	0
P9	parkeren Oostkade-Havendijk B (nabij viskiosk)	Uitbreiding met circa 24 st.	+20
P10	Parkeren Oeverweg	Aanleg nieuwe parkeerplaatsen (circa 8 st.)	+8
		Balans totaal	-4

Tabel 6 Overzicht van parkeermogelijkheden per parkeerlocatie uit Figuur 23)

5.7.3 BEREIKBAARHEID TIJDENS DE UITVOERING

Tijdens de uitvoering zullen de bedrijven op het haventerrein soms minder goed bereikbaar zijn.

Uitgangspunt tijdens de uitvoering is dat de 'winkel open blijft' en het haventerrein dus toegankelijk blijft

voor werknemers, leveranciers, bestemmingsverkeer en t.b.v. laden/lossen. De opdrachtnemer stelt een bereikbaarheidsplan op waarin dit aangetoond wordt.

5.8 LICHT EN SCHADUWWERKING

Om het effect van de voorgenomen versterking op de intreding van daglicht en daarmee van schaduw op de achter de bij Havendijk A gelegen bebouwing te onderzoeken, is een 3D-model geconstrueerd van de nieuwe Havendijk. Vervolgens is een schaduwmodel gegenereerd. Uit dit schaduwonderzoek (Arcadis, September 2013) blijkt dat de verhoging van de Havendijk geen onevenredige negatieve invloed heeft op de toetreding van daglicht in de achter de Havendijk gelegen bebouwing.

5.9 EXTERNE VEILIGHEID

Externe veiligheid kijkt naar de risico's van transport van gevaarlijke stoffen en risico's van gebruik van gevaarlijke stoffen bij bedrijven. Er wordt gekeken naar een tweetal criteria. Het eerste betreft het plaatsgebonden risico, waar gekeken wordt naar de kans van optreden van een ongeval met gevaarlijke stoffen en tot hoever een effect reikt. De norm is een PR10⁻⁶ contour (kans op een ongeval is 1 keer in de miljoen jaar) waarbinnen zich geen kwetsbare bestemmingen mogen bevinden. Door het project worden geen gevaarlijke stoffen toegevoegd, waardoor er geen effect is op het plaatsgebonden risico.

Het tweede criterium is het groepsrisico, wat ook kijkt naar het aantal mensen in de omgeving van een risicobron. Als er een verandering is in aantallen woningen, bedrijven en andere soorten gebouwen, heeft het invloed op de hoogte van het groepsrisico. In dit project wordt de bestaande Havendijk (primaire kering) verhoogd en verbreed richting haven, waarbij geen extra mensen worden toegevoegd aan het reeds bestemde gebied. Omdat de Havendijkaanpassing geen mensen toevoegt, vindt er geen verandering in groepsrisico plaats.

Verder zijn er geen relevante risicobronnen voor externe veiligheid in de omgeving aanwezig.

De uitvoering van de werkzaamheden voor het project dijkversterking Den Oever en de aanwezigheid van de versterkte dijk hebben geen invloed op de risico's met betrekking tot externe veiligheid.

5.10 ARCHEOLOGIE

5.10.1 BUREAUONDERZOEK

Voor het project dijkversterking Den Oever is in mei 2015 een actualisatie van het in 2013 door ARCADIS uitgevoerde bureauonderzoek uitgevoerd. Het bureauonderzoek is uitgevoerd om te bepalen wat de archeologische verwachting is binnen het plangebied en om aan te geven of en in welke hoedanigheid archeologisch vervolgonderzoek noodzakelijk is. Conclusies uit dit onderzoek zijn in de volgende paragrafen weergegeven.

5.10.2 CONCLUSIES

Havendijk

In het bureauonderzoek is geconcludeerd dat de oude dijk nog aanwezig is onder de huidige Havendijk. Deze oude dijk betreft een archeologisch en cultuurhistorisch waardevol object. Voor de binnenzijde van de dijk geldt een middelhoge verwachting op het aantreffen van bebouwing vóór de negentiende eeuw.

Vanaf de negentiende eeuw is er geen aantoonbare bebouwing aangetoond en is er geen verwachting op bebouwing op het binnentalud van de dijk vanaf de negentiende eeuw. In de dijk is waarschijnlijk een sluis aanwezig, ter hoogte van CIV De sluis is op kaarten uit het begin van de negentiende eeuw aangegeven.

Haventerrein

Op het bestaande haventerrein worden geen archeologische resten verwacht, aangezien die door (sub)recente ontwikkelingen en aanleg zijn verstoord.

Water

Archeologische waarden van voor de Middeleeuwen worden niet verwacht in en nabij het projectgebied. De morfologische ontwikkelingen zijn vanaf de Late Middeleeuwen dusdanig, dat waarschijnlijk alle sporen van bewoning uit deze perioden zijn verdwenen in de golven. Vanaf de Late Middeleeuwen moet rekening gehouden worden met de aanwezigheid van (kleinere) scheepswrakken, zoals vissersschepen, tjalken en dergelijke. Grotere zeegaande schepen worden niet verwacht. Als gevolg van de aanleg van de huidige havendammen en de Afsluitdijk kan verwacht worden dat er bodemverstoring plaats heeft gevonden, ook als gevolg van mogelijke keileemwinning. Dit kan betekenen dat eventueel aanwezige scheepswrakken geheel of gedeeltelijk zijn vernietigd. Vanwege de geringe waterdiepte is te verwachten dat eventueel aanwezige wrakken voor een belangrijk deel geheel of gedeeltelijk zijn geborgen aangezien deze, een gevaar vormen voor de scheepvaart.

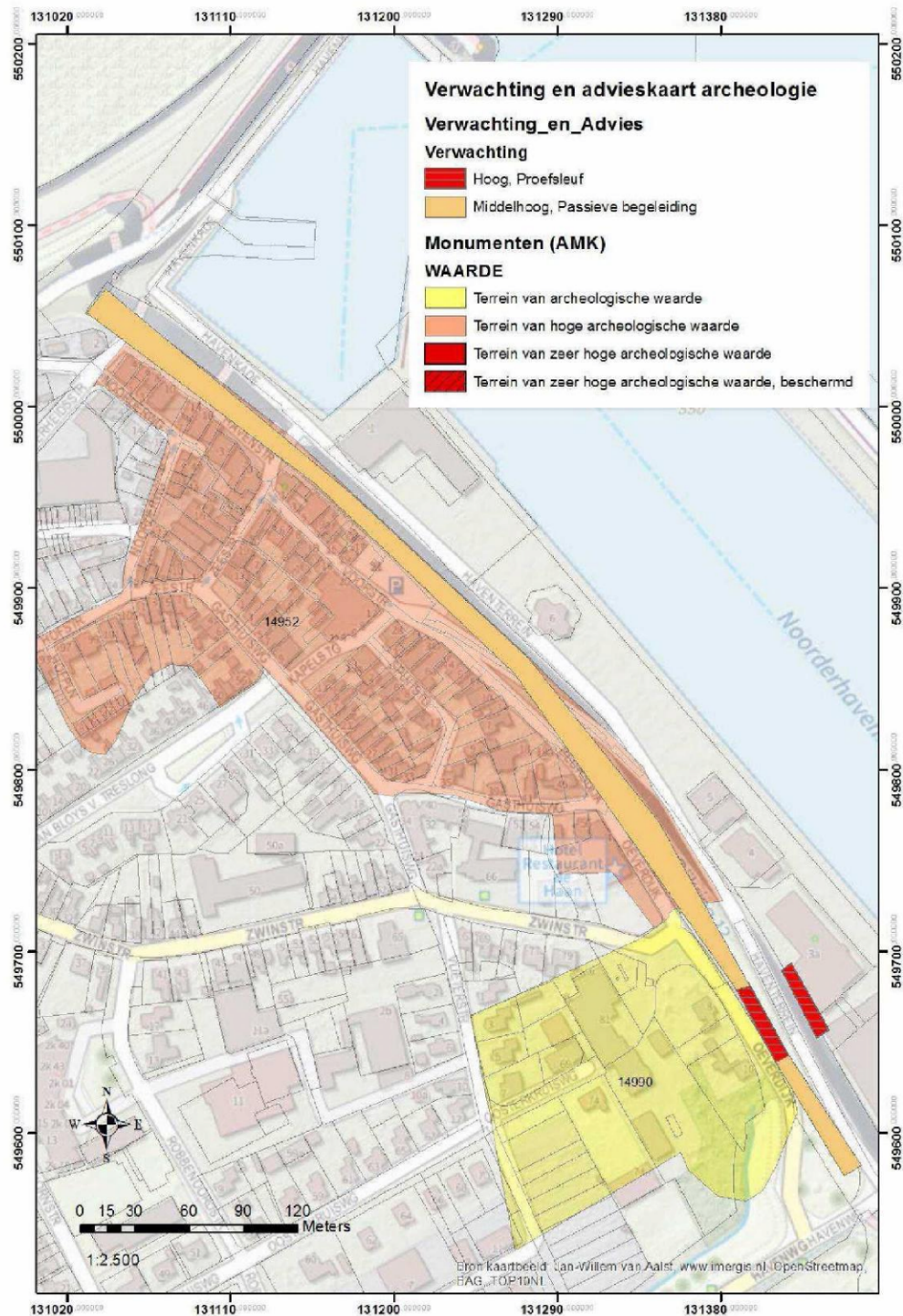
5.10.3 VERVOLGONDERZOEK

Voor de locatie van de verwachte sluis (zie figuur 21) is de kans zeer hoog op het aantreffen van archeologische resten. Om vertraging tijdens de uitvoering van de werkzaamheden te voorkomen en te voorkomen dat de aanwezigheid van de sluis een belemmering vormt voor het aanbrengen van de verticale constructie of de kleikist aan de binnenzijde van de dijk, zijn vooraf boringen uitgevoerd. Uit dit booronderzoek is gebleken dat er een sluis aanwezig is, waarvan de omvang nog preciezer moet worden bepaald. De aanpak voor het vervolg (behoud in situ of opgraven) wordt in overleg met het bevoegd gezag bepaald, zodanig dat het de planning van de dijkversterking niet raakt.

Voor de overige werkzaamheden aan Havendijk A is de kans laag dat archeologische resten worden aangetroffen. Tevens is de locatie van deze resten op voorhand niet voorspelbaar.

Eventueel aanwezige resten zijn hoogstwaarschijnlijk makkelijk te herkennen door de aannemer.

De werkzaamheden zullen onder passieve archeologische begeleiding uitgevoerd worden.

Figuur 21 Verwachting en advieskaart archeologie

5.11 KABELS EN LEIDINGEN

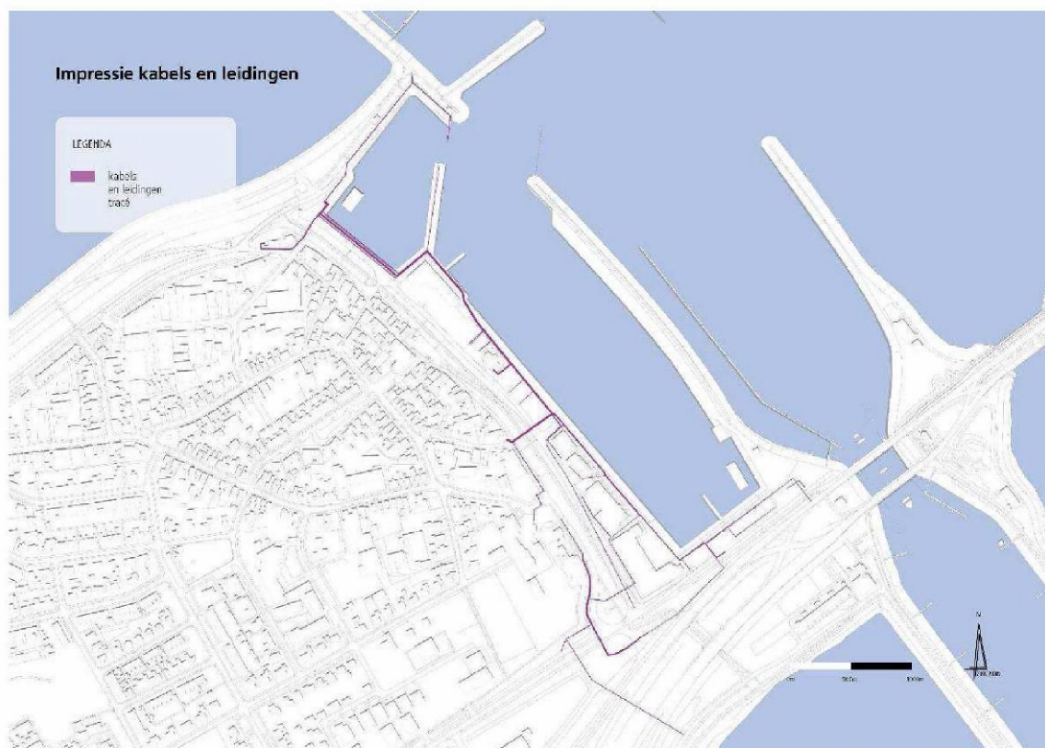
Kabels en leidingen in en nabij een waterkering zijn voor het hoogheemraadschap in beginsel ongewenst omdat deze een negatieve invloed kunnen hebben op de waterveiligheid. Om die reden is de aanleg en het beheer van kabels & leidingen in en nabij een waterkering vergunningplichtig en stelt het hoogheemraadschap als beheerder van de waterkering daar eisen aan.

Met de kabel- en leidingbeheerders is overeengekomen dat de meeste kabels en leidingen in Havendijk A en Havendijk B komen te vervallen en worden verlegd naar een nieuw (principe)tracé dat hoofdzakelijk op het haventerrein ligt. Dit tracé wordt via een aantal aangewezen kruisingen verbonden met het binnendijkse gebied. Deze kruisingen bevinden zich op de volgende locaties (zie Figuur 25):

- Tussen de Visafslag en Visrestaurant Basalt, (door Liander laagspanning en openbare verlichting).
- Ter hoogte van de Gasthuisweg, (door PWN, drukriool met bijbehorende laagspanning gemeente, Liander (gas en laagspanning), KPN).
- Ter hoogte van Sandfirden BV, (door private aansluiting Sandfirden laagspanning).
- Noordelijk deel van Havendijk B, dijkpaal 26,5 (door KPN).
- Halverwege Havendijk B (door Ziggo).

In het noordelijk deel van Havendijk B, ter plaatse van dijkpaal 26,5 en 20 m zuidelijk daarvan, kruisen in de bestaande situatie in totaal drie laagspanningskabels van Liander. Deze kruisingen kunnen gehandhaafd blijven vanwege de beperkte verhoging. Tevens worden ter hoogte van het kruispunt Havendijk A – Havendijk B binnendijks diverse kabels en leidingen verlegd.

Aan de kabel- en leidingbeheerders wordt gevraagd op basis van het principetracé verleggingsplannen op te stellen en maatregelen te nemen.

Figuur 22: Situatietekening principetracé kabels en leidingen

5.12 NIET GESPRONGEN EXPLOSIEVEN

In opdracht van ARCADIS heeft Saricon in 2013 een vooronderzoek Conventionele Explosieven (CE)⁸ uitgevoerd ter plaatse van de havendijk te Den Oever, in de gemeente Hollandse Kroon. Aanleiding voor het vooronderzoek vormen voorgenomen werkzaamheden – de versterking van dijken.

Op basis van de beoordeling van alle op het moment van opstellen van dit rapport beschikbare bronnenmateriaal is geconcludeerd dat er indicaties zijn om te spreken van de mogelijke aanwezigheid van CE en/of restanten daarvan. Een deel van het onderzoeksgebied (dam 15) is verdacht op de volgende soorten CE: klein-kalibermunitie, geschutmunitie (van maximaal 8,8 cm), handgranaten, munitie voor granaatwerpers, ontstekingsinrichtingen en toebehoren van munitie. Deze kunnen tot maximaal 1.5 meter minus het maaiveld worden aangetroffen.

Door het hoogheemraadschap worden echter geen versterkingsmaatregelen aan de havendam 15 uitgevoerd.

5.13 PRIVAATRECHT (EIGENDOM)

Het hoogheemraadschap streeft ernaar het waterstaatkundig werk in eigendom te hebben. Aangezien de primaire kering wordt verbreed, is het hoogheemraadschap momenteel in onderhandeling met de gemeente Hollands Kroon en Rijkswaterstaat om gronden die onderdeel worden van het waterstaatkundig werk, maar nog geen eigendom zijn van het hoogheemraadschap, te verwerven. Het buitenwaarts verhogen en verbreden van de Havendijk heeft consequenties voor de Visafslag. Een gedeelte van het gebouw van de Visafslag moet worden geamoveerd, om ruimte te maken voor de nieuwe dijk en de weg die langs de dijk loopt. Het hoogheemraadschap is hiervoor met de Visafslag een schadeloosstelling overeengekomen.

5.14 WIJZE VAN BETREKKEN OMGEVING

De waterkering Den Oever ligt in een complexe en intensief gebruikte omgeving. De waterkering en de directe omgeving vervullen uiteenlopende functies. Naast een waterkerende functie, is op en langs de waterkering sprake van diverse andere functies zoals visserij (beroepsvisserij- en recreatievaart), wonen, werken en recreatie. Dit heeft als gevolg dat er verschillende belanghebbenden zijn.

Verschillende bevoegde gezagen zijn bij het project betrokken: het hoogheemraadschap, gemeente Hollands Kroon, provincie Noord-Holland en RWS. Overige belanghebbenden zijn o.a. bewoners, ondernemers, bedrijven, visserij en recreatie- en natuur- en milieuorganisaties. Deze belanghebbenden worden verschillende malen betrokken bij het totstandkomingsproces van het project.

In het project dijkversterking Den Oever is veelvuldig aandacht besteed aan het tijdig en volledig verstrekken van informatie aan betrokken partijen over de voortgang en inhoud van het project, zoals de totstandkoming van het VKA en de vormgeving van het projectontwerp. De rol van de betrokken partijen binnen het proces is verschillend. Sommige partijen zijn direct betrokken, andere partijen indirect.

⁸ (Saricom, 2013)

Via nieuwsbrieven, (lokale en regionale) media en de website van het hoogheemraadschap zijn betrokken partijen geïnformeerd over onder andere de voortgang en de beschikbaarheid van stukken. Door het hoogheemraadschap zijn op diverse momenten presentaties gehouden, waarin het projectontwerp is toegelicht. Ook zijn er informatie- en inloopbijeenkomsten georganiseerd om mensen te informeren en de gelegenheid te geven vragen te stellen. Daarnaast zijn er (individuele) gesprekken gevoerd om individuele belangen naar voren te brengen. Met deze belangen is zoveel als redelijkerwijs mogelijk rekening gehouden in het projectontwerp en de daaraan voorafgaande keuzes van een MMA en VKA.

Actieve participatie van betrokkenen heeft plaatsgevonden in tientallen bijeenkomsten van de adviesgroep. De adviesgroep bestaat uit vertegenwoordigers van belangenorganisaties zoals omwonenden, ondernemers, belangenorganisaties (bv op gebied van natuur en cultuurhistorie) en overheden. In de adviesgroep zijn belanghebbenden in de gelegenheid gesteld om actief mee te denken over het planproces en de planproducten. De adviesgroep vervult een belangrijke rol in het adviseren van het bestuurlijk overleg over te nemen besluiten.

De besluitvorming vindt plaats in het bestuurlijk overleg. Dit bestuurlijk overleg bestaat uit bestuurders van de betrokken bevoegde gezagen.

M.e.r.-procedure

In 2008 is het hoogheemraadschap in samenspraak met belanghebbenden gestart met een brede verkenning van de versterkingsopgave waterkering Den Oever en het in beeld brengen van mogelijke oplossingsrichtingen voor het veiligheidsprobleem. De startnotitie uit 2010 vormde het begin van de m.e.r.-procedure. Een van de doelstellingen van de startnotitie is het informeren van en gelegenheid geven aan betrokken personen en instanties om wensen voor de te onderzoeken aspecten in de op te stellen Projectnota/MER kenbaar te maken. De startnotitie heeft vanaf 22 februari 2010 tot en met 6 april 2010 gedurende zes weken ter inzage gelegen. Belanghebbenden en geïnteresseerden hebben hun mening kenbaar kunnen maken. De inspraakreacties zijn ter beschikking gesteld aan de Commissie voor de milieueffectrapportage die de reacties heeft meegenomen in haar Richtlijnenadvies dat zij op 28 mei 2010 heeft aangeboden aan provincie Noord-Holland. Op 29 juni 2010 hebben Gedeputeerde Staten de richtlijnen vastgesteld⁹.

⁹ (kenmerk HHNK 1022354)

6

Financiële uitvoerbaarheid

De voorgenomen versterking van de waterkering in Den Oever is door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu opgenomen in het landelijk tweede Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP-2). Dat betekent dat het Rijk deze projecten financiert mits het ontwerp voor de kustversterking sober, robuust en doelmatig is.

Met *sober en doelmatig* wordt bedoeld dat de te leveren inspanningen en uitgaven daadwerkelijk bijdragen aan het op orde brengen van de veiligheid tegen de laagst mogelijke kosten. *Robuust* betekent dat in het ontwerp rekening wordt gehouden met toekomstige ontwikkelingen en onzekerheden, zodat de versterkte waterkering tijdens de planperiode blijft functioneren zonder dat ingrijpende en kostbare aanpassingen noodzakelijk zijn en dat daarnaast het ontwerp uitbreidbaar is.

In het ontwerp is robuustheid als volgt vertaald:

- De versterking is ontworpen voor 50 jaar, uitgaande van het door HWBP-2 voorgeschreven midden-scenario voor klimaatverandering.
- De versterking is uitbreidbaar naar een periode van 100 jaar, uitgaande van het maximumscenario voor klimaatverandering.

Daarbij worden door het Rijk uitsluitend die werkzaamheden gefinancierd die noodzakelijk zijn om de hoogwaterveiligheid op het vereiste niveau te brengen. Dit behelst tevens de benodigde inpassingsmaatregelen en mitigerende of compenserende maatregelen. Andere wensen moeten door anderen gefinancierd worden.

De financiële bijdrage vanuit het Rijk is voldoende om de kosten voor de realisatie van het project te dekken en daarmee is de financiële uitvoerbaarheid gewaarborgd. De projectverantwoordelijkheid ligt bij het hoogheemraadschap, in nauwe samenwerking met de provincie Noord-Holland en Rijkswaterstaat. De subsidie wordt verstrekt aan het hoogheemraadschap. De subsidie wordt verkregen na goedkeuring van Gedeputeerde Staten van het door het College van hoofdingelanden van het hoogheemraadschap vastgestelde Projectplan. Alleen werkelijk gemaakte kosten worden vergoed door deze regeling.

7

Conclusies

In dit hoofdstuk wordt een conclusie gegeven van de activiteiten die strijdig zijn met het bestemmingsplan en de gevolgen van deze strijdigheid voor nationaal, provinciaal en gemeentelijk beleid, alsook de gevolgen op diverse milieu- en omgevingsaspecten die getoetst zijn in deze ruimtelijke onderbouwing.

Strijdige activiteiten

Uit de vorige paragrafen wordt geconcludeerd dat de verbreding van de dijk in de Vissershaven niet in strijd is met het vigerende "Bestemmingsplan Den Oever" dat is vastgesteld op 14-12-2006. De huidige bestemming van het plangebied is 'waterstaatskundige werken'. De dijkverbreding past binnen deze bestemming. De uitbreiding van de kades in de Vissershaven valt binnen de enkelbestemming 'Water' door de aanduiding 'haven toegestaan'.

De verplaatsing van de buitenteen van de dijk richting de Noorderhaven leidt wel tot strijdigheid met de voorschriften uit het bestemmingsplan. Door deze verplaatsing verandert de bestemming 'Bedrijfsdoeleinden' in 'Waterstaatsdoeleinden' of 'Waterstaatskundige werken'. Door de dijkverbreding kunnen de gronden op het haventerrein rondom De Basalt en de Visafslag niet meer gebruikt worden conform de voorschriften uit artikel 6 ten aanzien van 'Bedrijfsdoeleinden' en aanduiding 'horeca 1' van het Bestemmingsplan Den Oever 2006.

Door het ophogen van de wegen rond het kruispunt Oeverdijk en Haventerrein worden deze gronden onderdeel van de dijk en daarmee onderdeel van de waterstaatskundige werken. Binnen de kaders van de vigerende enkelbestemmingen is een waterstaatskundig werk niet voorzien en is het plan strijdig met het bestemmingsplan. De functies van de enkelbestemmingen 'Verkeersdoeleinden', 'Verkeers- en verblijfsdoeleinden' blijven wel behouden.

De te verwijderen dam in de Vissershaven wordt water, waarmee de dam niet meer behoort tot de enkelbestemming 'waterstaatskundige werken'.

Gevolgen voor nationaal, provinciaal en gemeentelijk beleid

De werkzaamheden zijn in lijn met het landelijk, provinciaal en gemeentelijk beleid. Het dijkversterkingsproject is sober, robuust en doelmatig en draagt bij aan het waarborgen en vergroten van de leefbaarheid, veiligheid en klimaatbestendigheid door de kans op toekomstige overstromingen aanzienlijk te verkleinen.

Gevolgen voor milieu

Het voorgenomen project is daarnaast getoetst aan de aspecten natuur, water, bodem en waterbodem, lucht, geluid, trillingen, licht, externe veiligheid, archeologie, kabels en leidingen, niet gesprongen explosieven, privaatrecht en maatschappelijke aspecten. Door het nemen van passende maatregelen en het

uitvoeren van aanvullende onderzoeken, hebben de werkzaamheden geen negatieve gevolgen voor deze aspecten.

Gevolgen voor de omgeving

De uitvoering van de werkzaamheden voor het project dijkversterking Den Oever en de aanwezigheid van de versterkte dijk hebben geen invloed op de risico's met betrekking tot externe veiligheid.

Op de kade van de haven staat op enkele meters van de teen van de Havendijk bij km 25,6 een rijksmonument het peilschaalgebouw uit 1919. Het gebouw (deels ingebouwd in de teen van havenkade Dam 11) representeert de geschiedenis van het waterbeheer. Gezien de grote cultuurhistorische waarde van dit rijksmonument, is ter plekke van het peilschaalgebouw het dijkprofiel zodanig aangepast dat het gebouw op locatie behouden kan blijven.

In het project dijkversterking Den Oever is veelvuldig aandacht besteed aan het tijdig en volledig verstrekken van informatie aan betrokken partijen over de voortgang en inhoud van het project, zoals de totstandkoming van het VKA en de vormgeving van het basisontwerp.

Via nieuwsbrieven, (lokale en regionale) media, de website van het hoogheemraadschap, inloopsprekuren, presentaties en gesprekken zijn betrokken partijen geïnformeerd en hebben zij de mogelijkheid gehad om vragen te stellen en (individuele) belangen naar voren te brengen.

Tijdens de uitvoering zullen de bedrijven op het haventerrein soms minder goed bereikbaar zijn.

Uitgangspunt tijdens de uitvoering is dat de 'winkel open blijft' en het haventerrein dus toegankelijk blijft voor werknemers, leveranciers, bestemmingsverkeer en t.b.v. laden/lossen.

Economische uitvoerbaarheid

De voorgenomen versterking van de waterkering Den Oever is door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu opgenomen in het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Dat betekent dat het Rijk deze projecten financiert mits het ontwerp voor de kustversterking sober, robuust en doelmatig is. De financiële uitvoerbaarheid is gewaarborgd.

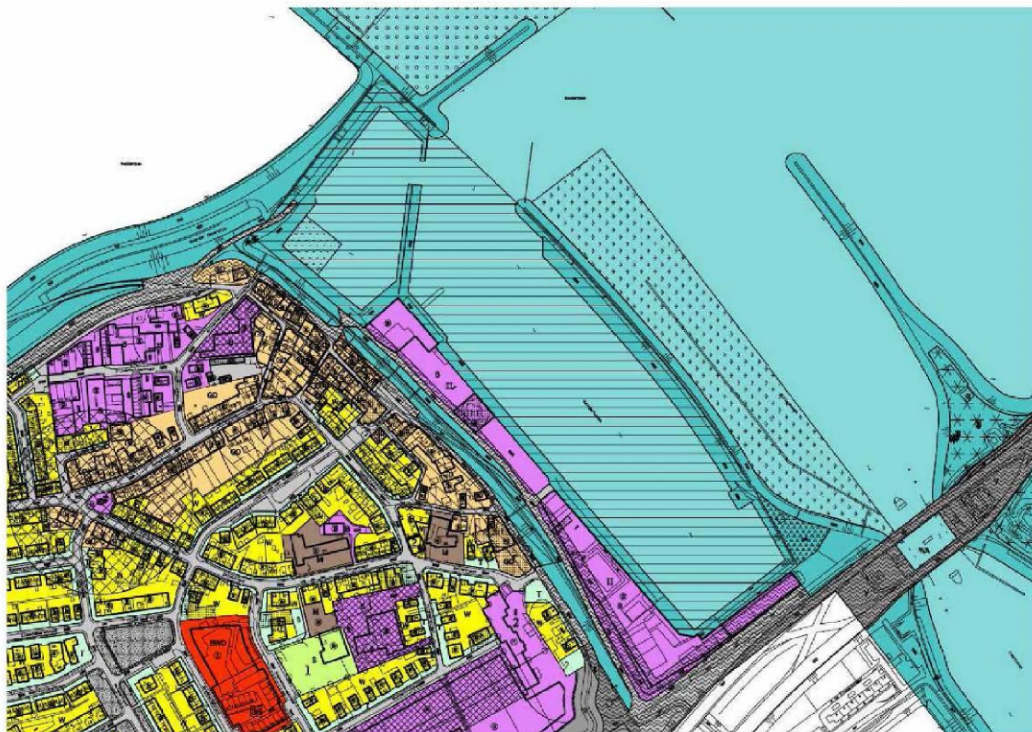
Samenvatting conclusie

Samengevat is het project 'dijkversterking Den Oever' in lijn met nationaal, provinciaal en gemeentelijk beleid. Het project dijkversterking Den Oever draagt bij aan de waterveiligheid en is daarmee van groot maatschappelijk belang voor Nederland, Noord-Holland en Den Oever in het bijzonder. De financiële bijdrage vanuit het Rijk is voldoende om de kosten voor de realisatie van het project te dekken en daarmee is de financiële uitvoerbaarheid gewaarborgd. De strijdige activiteiten hebben geen nadelige invloed op het milieu en omgeving die niet met uitvoeren van mitigerende maatregelen kunnen worden voorkomen of verzacht. Tijdens het ontwerpproces zijn de belanghebbenden via verschillende media geïnformeerd en hebben zij de mogelijkheid gehad om hun (individuele) belangen naar voren te brengen. Functies die door de dijkverbreding (deels) komen te vervallen worden gecompenseerd door middel van ruimtelijke inpassing.

Derhalve kan geconcludeerd worden dat het project dijkversterking Den Oever, niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening.

Bijlage 1

Verbeelding Bestemmingsplan Den Oever (2006)

Bijlage 2

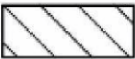
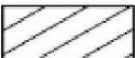
Legenda verbeelding Bestemmingsplan Den Oever (2006)

VERKLARING

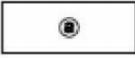
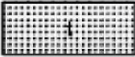
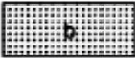
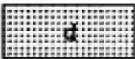
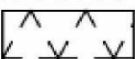
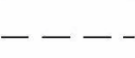
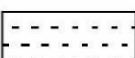
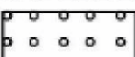
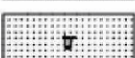
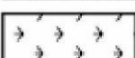
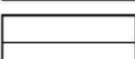
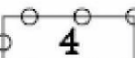
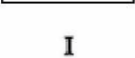
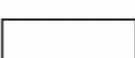
BESTEMMINGEN

W	woondoeleinden
BWD	bijzondere woondoeleinden
B	bedrijfsdoeleinden
R	recreatieve doeleinden
S	sportdoeleinden
M	maatschappelijke doeleinden
GD	gemengde doeleinden
V	verkeersdoeleinden
WV	verkeers- en verblijfsdoeleinden
WAW	waterstaatkundige werken
N	natuur
WA	water
WU	uit te werken woongebied, maatschappelijke doeleinden en sportdoeleinden
T	tuin

DUBBELBESTEMMINGEN

	waterstaatsdoelinden
	archeologisch waardevol gebied
	molenbeschermingszone
	risicozone externe veiligheid

AANDUIDINGEN

	plangrens		bouwklaas a (zie bouwschema)
	GBKN-gegevens		atelier
	aanduidingsgrens		bedrijf
	bestemmingsgrens		detailhandel
	bouwvlak		dienstverlening
	groen		schiedensbedrijf
	bedrijfswoningen toegestaan		opslag
	zone RWZI		autoboxen
	stelling Den Oever		uitwaterende sluisen
	indellingslijn		reparatiedok toegestaan
	horeca 1		visserijhaven toegestaan
	horeca 2		kampeermiddelen toegestaan
	tearoom		aanleggelegenheid t.b.v. doorvaart toegestaan
	aantal woningen		haven toegestaan
	gebied waarvoor wijzigingsbevoegdheid geldt, met volgnummer		windturbine
	monument		pelgebouw
	categorie 1,2 en 3, 50 meter toegestaan		lichtopstand
	categorie 1,2 en 3 toegestaan		

Bijlage 3 Bibliografie

- ARCADIS. (2015). *Archeologisch bureauonderzoek Hoogwaterkering Den Oever, kenmerk 078434676:0.3.*
- ARCADIS. (26 juni 2013). *Asfalt en bodemonderzoek haven terrein Den Oever.*
- ARCADIS. (9 september 2013). *Actualiserend Nader bodemonderzoek haven terrein Den Oever, 077183747:D – Definitief, C03011.000270.3101 .*
- Arcadis. (September 2013). *Schaduwonderzoek dijkverhoging Den Oever. geactualiseerd in 2015.*
- De Vries en van Wiel. (19 april 2011). *Verkennd waterbodem-onderzoek Vissershaven rapportnr 17a.*
- Fugro. (2013). *Raming type / lengte damwanden DW 4 t/m 6, invloed kwelschermen, Ref: 1208-0079-000.M05/RJS.*
Nieuwegein.
- Grontmij. (2015). *Saneringsplan Haven terrein Den Oever.*
- Saricom. (2013). *Vooronderzoek Conventionele Explosieven Havendijk Den Oever, documentcode 13S068-VO-02.*
Sliedrecht.
- Tauw. (17-11-2015). *Passende beoordeling Natuurbeschermingswet en toetsing Flora- en faunawet. Kenmerk 15.0023555.*

Colofon

RUIMTELIJKE ONDERBOUWING HOOGWATERKERING DEN OEVER

OPDRACHTGEVER:

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

STATUS:

Definitief

AUTEUR:

(10)(2e)

GECONTROLEERD DOOR:

(10)(2e)

(10)(2e)

VRIJGEGEVEN DOOR:

(10)(2e)

17 november 2015

078429549:E

ARCADIS NEDERLAND BV

Mercatorplein 1

Postbus 1018

5200 BA 's-Hertogenbosch

Tel (10)(2e)

Fax (10)(2e)

www.arcadis.nl

Handelsregister 09036504

©ARCADIS. Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitzonderingen door de wet gesteld, mag zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbenden niets uit dit document worden vervoelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, digitale reproductie of anderszins.